

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, APRIL – BALANDŽIO 24, 2014 • Vol. CV Nr. 46 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-23-14

ŠIAME NUMERYJE:

D. Lipčiūtei-Augienei –
100 metų – 5 psl.

Lietuvos šaulių sąjungos
išėivijoje jubiliejus – 7 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Du profesoriai iš JAV – nauji VDU garbės daktarai

Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Zigmantas Lydeka ir svečiai džiaugiasi universiteto atkūrimo sukakčiai išleista sidabrine moneta.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

VDU švenčia atkūrimo 25-metį

Balandžio 25 d., penktadienį, Vytauto Didžiojo universitetas Kaune švenčia atkūrimo 25-mečio sukaktį. Ta proga VDU Atkuriamojo Senato nariams profesoriams Rimui Kalvaičiui ir Kęstučiui Skrupskeliui bus įteiktos garbės daktaro vardo regalias, vyks šventinės išskilmės bendruomenės nariams, draugams, partneriams ir bičiuliams.

Prof. Rimas Kalvaitis – aktyvus išėivijos renginių dalyvis ir organizatorius, kuris grįžęs į Lietuvą prisidėjo atkuriant VDU ir atstatant Lietuvos Nepriklausomybę, dėstė VDU Ekonomikos ir vadybos fakultete. Lygiagrečiai dirbo New Hampshire universitete ir New England kolegėje (JAV). Į pastarąjį jo kvietimu intensyviems marke-

tingo kursams vyko ir keletas VDU studentų.

Prof. Kęstutis Skrupskelis nuo 1991-ųjų kasmet lankėsi VDU, dėstė filosofiją, prisidėjo prie universiteto padalinių plėtotės, dalinosi savo patirtimi, pristatė pažangias idėjas apie filosofijos tradicijas ir jos sąsajas su modernia švietimo praktika JAV, bendradarbiavo su VDU Išėivijos studijų centru. Mokslininkas taip pat dėstė filosofiją South Carolina universitete (JAV), šiuo metu yra jo profesorius emeritas.

VDU buvo atkurtas 1989 m. balandžio mėnesį bendromis Lietuvos ir išėivijos mokslininkų, intelektualų pastangomis. Nuo pat atkūrimo VDU vadovaujasi atvrumo, dialogo ir tolerancijos vertybėmis, remiasi Vakarų universitetų patirtimi, suteikia laisvę studijuoti savaip, tobulėti kaip asmenybėms. – 13 psl.

JAV sausumos pajėgos į Lietuvą atvyks jau šią savaitę

Vilnius (ELTA) – JAV priėmus sprendimą siųsti karius į Baltijos šalis karinėms pratyboms, Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė teigia, kad į Lietuvą JAV sausumos pajėgų kariai gali atvykti jau šią savaitę. Čia, pasak valstybės vadovės, jie kartu su vietos kariais dalyvaus mokymuose, „kaip ginti Lietuvos teritoriją, jeigu iškiltų reali grėsmė”.

„Džiaugiuosi, kad sąjungininkai reagavo labai sparčiai, įvertino realias grėsmes, kad jos neišgalvotos, ir mūsų prašymu pastiprinimas ateina”, – sakė D. Grybauskaitė. Valstybės vadovė nedetalizavo, kiek karių atvyks į Lietuvą, tačiau pažadėjo, kad jų sutikimas bus atviras žiniasklaidai.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius patikslino, kad Lietuvos teritorijoje, įvairiuose poligonuose, turėtų neribotą laiką būti „maždaug kuopos dydžio” padalinys. Vieną kuopą sudaro 2–8 būriai, tai yra 70–250 karių.

„Tai turėtų būti panašu į pastovų buvimą treniruočių formatu”, – sakė L. Linkevičius.

Pasak užsienio reikalų ministro, taip pat ketinama sustiprinti daly-

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius su darbo vizitu lankosi JAV.

K. Čachovskio nuotr.

vavimą jūroje. Kalbama apie „tam tikrų laivų vizitus”, pratybas. Ministro įsitikinimu, tokie veiksmai didina saugumą ir veikia psichologinį foną.

JAV, siekiamos palaikyti savo sąjungininkes NATO nares po Rusijos praėjusį mėnesį įvykdytos Krymo pusiasalio aneksijos, balandžio 22 d. paskelbė apie sprendimą siųsti karius į Baltijos šalis karinėms pratyboms. Pratybos vyks keturiuose Rytų Europos šalyse, pradedant Lenkija. Vėliau jos bus perkeliamos į Lietuvą, Latviją bei Estiją.

Užsienio reikalų ministras išvyko į JAV

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius balandžio 24–30 dienomis su darbo vizitu lankosi JAV – Washingtone, Arizonos ir Nevados valstijose. Washingtone planuojami L. Linkevičiaus susitikimai su valstybės sekretoriaus pavaduotoju William Burns, Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininku Ed Royce, kitais aukštais Nacionalinės saugumo tarnybos, Gynybos departamento pareigūnais. – 13 psl.

Nukariauk geriau pats save, bet ne pasaulį. – Descartes

Tikriausiai jau girdėjome, jog laikraščiai *The Guardian* ir *The Washington Post* pelnė Pulitzerio premiją už JAV slaptosios tarnybos NSA demaskavimus.

Tik pamanyk: *The Guardian* ir *The Washington Post* gavo aukščiausią JAV žurnalistikos premiją! Pulitzerio premija skirta leidiniams, nominuotiems „už tarnavimą visuomenei“, o konkrečiai – už straipsnius, pagrįstus Amerikos slaptųjų tarnybų darbuotojo Edward Snowden išdavystės dėka!

JAV valstybės paslaptys šį sykį tikrai plačiai išgarsintos. Paskutinį kartą JAV paslaptys į paviršiu tokiais milžiniškais mastais iškilo tik 1971-aisiais. Tuomet Amerikos visuomenė sužinojo apie vadinaamuosius „Pentagono popierius“, atskleidžiančius Vietnamo karo ypatumus. Po to Amerikos slaptosios tarnybos nepatyrė didesnių informacijos nutekėjimų iki Rusijon pasprukusio E. Snowden kiauulstės.

Tad susimąstykime, už ką Pulitzerio premijos komitetas solidžia pinigų suma skatina leidinį *The Guardian*? Ogi finansiškai ir morališkai remia už „plačios NSA sekimo paslapties demaskavimą, kuris padėjo aktyvios žurnalistikos priemonėmis išprovokuoti debatus apie valstybės ir visuomenės santykius, susijusius su privataus gyvenimo ir saugumo paslapties klausimais“. Įsidėmėtina dar ir tai, kad liūdnei pagarsėjęs E. Snowden, vos tik sužinojęs apie Pulitzerio premijos komiteto sprendimą, skubiai išplatino pareiškimą, pavadindamas premijos įteikimą „išteisinimu visų, kas mano, kad piliečiai turi vaidinti vaidmenį šalies valdyme“.

Beje, E. Snowden, girdamas žurnalistus už drąsą ir principingumą, tarė pompastiškus žodžius: „Jie tęsė darbą išskirtinių bauginimų akivaizdoje, kai buvo priverstinai naikinamos žurnalistų medžiagos, nederamai taikomi terorizmo įstatymai ir naudojami kiti spaudimo būdai“.

E. Snowden taip pat pridūrė, kad jo pastangos organizuoti dokumentų nutekinimą būtų beprasmiškos, jeigu ne apdovanotųjų laikraščių „ištikimybės

Kritiškas žvilgsnis į Pulitzerio premijos laureatus

GINTARAS VIŠOCKAS

savo darbui, užsidegimas ir sumanumas“.

The Guardian pabrėžia: „E. Snowden pateiktos informacijos nutekėjimo aprašymai parodė sudėtingą problemą, iškilusią komisijai – 19-ai žurnalistų, mokslininkų ir rašytojų, kurie rekomenduoja nugaltėjus“.

Padėtis – ištis sudėtinga. Amerika ir Europa skilo į dvi priešiškas stovyklas. Vieni mano, jog E. Snowden – didvyris, kiti jį vertina kaip išdaviką. Oficialioji JAV valdžia E. Snowden pateikė kaltinimus pagal trejetą straipsnių, vienas iš jų – Šnipinėjimo įstatymo pažeidimas.

Kurią pusę išmintinga palaikyti Lietuvai? Lietuva turėtų priklausyti skeptikams, kurie mano, jog Rusijoje prieglobstį gavusio E. Snowden išdavystės nevertos nei Pulitzerio premijos, nei didelės pagarbos.

Taip, E. Snowden nutekinta informacija verta analizės. Slaptosios tarnybos neturėtų pažeisti nustatytą žaidimo taisyklių, slaptosios tarnybos neturėtų gyvuoti be kontrolės. Tačiau ar įmanoma sukurti tokius veikimo principus, kurie nepažeistų žmogaus teisių ir tuo pačiu leistų, sakykim, CŽV, FTB ir NSA agentams sėkmingai medžioti pačius gudriausius, ciniškiausius nusikaltėlius?

Riba tarp to, kas leistina, ir to, kas draudžiama, – čia labai plonytė. Šią ribą nustatyti – sunku. Slaptųjų tarnybų istorija byloja, kad supratimas, kas joms leistina ir kas draudžiama, nuolat keičiasi. Vienais laikotarpiais slaptosioms tarnyboms suteikiami milžiniški įgaliojimai, sakykim, Šaltojo karo metais, kitais – stipriai supančiojamos rankos. Jei agentams leidžiama elgtis kaip tinkamiems, įmanomi piktnaudžiavimai. Bet jei itin daug draudimų, apribojimų, stabdžių, – slaptoji tarnyba praras kovingumą. O kur slypi vadinamasis aukso viduriukas, niekas dorai ir nežino.

Priešą aptikti sąžiningomis priemonėmis kartais itin sudėtinga. Slaptųjų tarnybų darbuotojams kartais tenka rinktis: pažeidžiu įstatymą, bet sučiumpu pavojingą nusikaltėlį, arba nepažeidžiu žmogaus teisių ir tuo pačiu leidžiu pasprukti priešui. Dažnai susiklosto situacija, kada išūlaus, agresyvaus, ciniško svetimos valstybės agento neįmanoma sučiupti naudojant garbingus būdus tik todėl, kad svetimos valstybės agentas pats nuspėja į visas padarumo ir sąžiningumo taisykles.

Tad E. Snowden, žinoma, galima dėkoti, jog šią temą taip plačiai mums visiems priminė. Dėkoti derėtų ir už tai, kad po kilusio skandalo JAV slaptosioms tarnyboms bent kuriam laikui, matyt, prapuolė noras piktnaudžiauti tarnybine padėtimi. Jei tų piktnaudžiavimų išvis būta.

Tačiau kaina, kuria E. Snowden mums primena slaptųjų tarnybų teises ir pareigas, – per didelė. Informuoti apie JAV slaptųjų tarnybų tikrus ar menamus piktnaudžiavimus buvo galima... neperbėgant į Rusiją. Bet E. Snowden atsidūrė būtent Rusijoje. Ši aplinkybė – iškalinga. Nejaugi teisybės ieškotojas

E. Snowden nežino, jog Rusijos slaptosios tarnybos žymiai dažniau ir žymiai grubiau pažeidžia savo piliečių teises nei CŽV, FTB ir NSA – amerikiečių? Nejaugi naivuolis E. Snowden nemato skirtumo tarp CŽV, FTB, NSA ir GRU bei FSB?

Amerikos slaptosios tarnybos nėra „šventosios Indijos karvės“, kurių nebūtų galima nei kritikuoti, nei peikti, nei pastumti. Tačiau jei naivuolis E. Snowden su-

manė ieškoti teisybės JAV slaptųjų tarnybų veikloje, kodėl jis tos pačios teisybės neieško Rusijos slaptųjų tarnybų darbuose? Kodėl naivuolis E. Snowden nesidomi, kokiais būdais ir priemonėmis Amerikoje bei Europoje siautėja sovietų imperiją atkurti sumaniusio Vladimiro Putino gvardija, išmuštuota KGB kabinetuose ir KGB poligonuose?

O gal ponas E. Snowden dar mums pateiks staigmeną: papasakos, kaip Rusijos slaptosios tarnybos įžūliai šeimininkauja nuo Rusijos atsiplėšti trokštančiose Baltijos valstybėse? Gal papasakos apie Rusijos GRU ir FSB nusikaltimus Čėčėnijoje, Gruzijoje, Ukrainoje, Moldovoje, Azerbaidžane, Baltarusijoje? Naivus klausimas, ar ne? Nepapasakos. Niekad niekada. Net jei labai norėtų, vis tiek nepapasakotų. Čia pat būtų nužudytas. Arba būtų uždaras į beprotnamį, arba į kalėjimą iki gyvos galvos. Rusijos slaptosios tarnybos tikrai nesiterloja su išdavikais ar žmogaus teises liaupsinančiais naivuoiais.

Tad JAV slaptąsias tarnybas kritikavusius žurnalistus apdovanoti sumanę Pulitzerio premijos komiteto nariai pasielgė keistai. Jų sprendimas – mažų mažiausiai tendencingas. Apdovanoti E. Snowden išdavystes pavišinusius leidinius ir žurnalistus buvo galima nebent tuo atveju, jei tuo pačiu metu būtų apdovanoti ir Rusijos slaptąsias tarnybas demaskavę amerikiečių ir britų žurnalistai. Tokiu atveju būtume turėję bent minimalią pusiausvyrą ir lygsvarą. Bet arba Rusijos slaptųjų tarnybų nusikaltimus demaskuojančių žurnalistų Amerikoje ir Didžiojoje Britanijoje iš viso nėra, arba Pulitzerio premijos komitetas tokių žurnalistų nemato.

Bet kokiu atveju tokia tendencija kelia rimtą susirūpinimą. Ji kuria šiltnamio sąlygas Rusijos slaptųjų tarnybų siautėjimams ir apsunkina JAV slaptųjų tarnybų darbą.

Šių eilučių autorius laikosi tokios pat nuostatos kaip ir žymus britų žurnalistas, slaptųjų tarnybų ekspertas Edward Lucas, itin įdomios knygos „Apgaulė: šnipai, melas ir kaip Rusija mausto Vakarų“ autorius. Edward Lucas sako: „Dar blogiau – Vakarų žvalgyba buvo visiškai sukompromituota Edward Snowden – buvusio NSA kontraktininko, kuris, pavogęs dešimtis tūkstančių slaptų dokumentų, rado prieglobstį Rusijoje. Tai bus NATO pabaiga – ir bauginančio naujo pasaulio aušra. Deja, savimi patenkinti žurnalistai, kurie taip pakenkė mūsų žvalgams viešindami Vakarų paslaptis, buvo įvertinti didžiausiu Amerikos žiniasklaidos prizų – Pulitzerio premija“.

Ši citata – iš 15min.lt pasirodžiusio E. Lucas komentaro „Britų žurnalistas Edward Lucas: tikiuosi, kad klystu, bet ateities istorikai gali šias dienas vadinti Trečiojo pasaulinio karo pradžia“.

Taigi Pulitzerio premija – sukompromituota. Padorus žmogus nuo šiol turėtų ignoruoti tokias premijas.

LAIŠKAI

VADINKIME LIUVOS VALSTYBĘ TEISINGAI

Balandžio 15 d. „Wall Street Journal“ savo straipsnyje naudoja žodžių junginį „Baltic states“. JAV žurnalistai dažnai taip pristato Lietuvą, Latviją ir Estiją. Suomija, Lenkija ir kitos šalys prie Baltijos jūros visuomet būna įvardintos kaip valstybės, bet ne valstijos. Manau, kad mums labai svarbu pakeisti šį klaidingą žurnalistų įprotį ir reikalauti, kad šios valstybės būtų spaudoje tinkamai pristatytos. Netikslūs žodžiai sukelia klaidingas (ir pavojingas) sąvokas. Amerikiečiui žodis „state“ – valstija, priklausanti didesniai vienetui. Todėl amerikietis gali pamanyti, kad „Baltic states“ tikrai priklauso Rusijai. Jie juk istorijos nežino ir net neatiskiria Rusijos nuo Sovietų Sąjungos. Net Sovietų Sąjungoje Lietuva nebuvo „valstija“, o buvo „Respublika“. Lietuvos diplomatinė tarnyba turėtų atkreipti dėmesį į netinkamą nepriklausomos Lietuvos valstybės įvardijimą ir, jei reikėtų, naudotis teisinėmis priemonėmis, kad žurnalistai nemaišytų sąvokas.

Linas Sidrys
Palos Hills, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvatimvų už prenumeratą nesijučiamė.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Senjorai diskutavo apie nūdienos iššūkius

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Lietuvoje senjorų organizacijų jau yra gal ne mažiau, negu jaunimo. Jaunatviški senjorai aktyvūs trečiojo amžiaus universitetuose, liaudies meno kolektyvuose, dirba savanoriais „Caritas“, „Maisto banko“ ir kitose labdaros organizacijose, o štai Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Senjorų bendruomenės (TS-LKD SB) nariai užsiima politika. Kaip sako SB pirmininkas, buvęs Seimo narys, filosofas, humanitarinių mokslų daktaras, politikos bei visuomenės veikėjas Žibartas Jackūnas, ši bendruomenė „siekia perteikti senjorų patirtį, išreikšti senjorų nuostatas ir balsą aktualiais visuomenei klausimais. Tai gali būti mūsų vidaus ir užsienio politikos klausimai, socialinės politikos klausimai, – viskas, kas mums svarbu. Štai dalyvaudami vienoje Europos senjorų konferencijoje išgirdome labai svarbią idėją, kuri įrašyta Briuselio deklaracijoje, priimtoje aštuntajame Europos senjorų sąjungos kongrese: reikia siekti, kad visose Europos Sąjungos šalyse mažas pensijas gaunantys asmenys gautų ne mažesnę pensiją už toje šalyje nustatytą skurdo ribą. Lietuvoje yra nemažai žmonių, kurie gauna 400, 600, 650 (mano žmona gauna panašią pensiją), o Lietuvos santykinė skurdo riba šiuo metu yra 725 litai. Būtų labai gražu ir, manau, nesusedarytų labai didelė našta valstybei, jeigu galėtume pasiekti, kad tarp Lietuvos pensininkų nebūtų žmonių, kurie gyvena žemiau skurdo ribos. Manau, per keletą metų tai galima būtų įgyvendinti. Tarp pagrindinių mūsų principų yra siekis, kad senjorai galėtų gyventi labai aktyvų, prasmingą socialinį gyvenimą. Kad galėtų dirbti, veikti, ilsėtis kartu, dalyvauti karitatyvinėje, misionieriškoje ar kitoje veikloje. Kitas dalykas – labai svarbu, kad Europos visuomenė taptų vyresniam amžiui palankia visuomene (*age friendly*). Tokia visuomenė, kurioje gerbiami visų amžių asmenys, visos kartos, kur būtų skatinamas bendradarbiavimas tarp įvairių kartų žmonių, o į senus žmones nežiūrima kaip į tam tikrą našta visuomenei, kurią reikia išlaikyti. Dėl to ir pati visuomenė skatinama būti aktyvi, dalintis patirtimi, dirbti kiek įmanoma, naudojantis labai lanksčiomis įsidarbinimo schemomis. Yra įvairios veiklos, įvairių projektų, yra europinio masto projektų, kuriuos skelbia ir Europos Parlamentas, pvz., sveikatos metus arba senjorų metus. Jeigu mes aktyviai dalyvausime Europos senjorų sąjungos veikloje, galėsime pretenduoti ir į jos paramą”.

Senjorų bendruomenėje yra daugiau kaip 500 žmonių, ji yra Europos liaudies partijos (ELP) Europos Parlamente (EP) Europos senjorų sąjungos (ESS), kuri turi 24 organizacijas 21-oje Europos šalyje, dalis. Balandžio 11 d. Vilniuje, Mokslų akademijos mažojoje salėje, vyko TS-LKD Senjorų bendruomenės konferencija „Mūsų atsakas į nūdienos iššūkius Lietuvos visuomenei ir valstybei europinės patirties kontekste”. Konferencijoje dalyvavo Lietuvoje viešėjusi Europos senjorų sąjungos prezidentė prof. An Hermans, išsivežusi gerus išpūdžius ne tik apie Lietuvą, bet ir apie įsimintą konferenciją. Jai imponavo, kad Lietuvos senjorai tokie organizuoti, aktyvūs ir veikia tokiu aukštu lygiu, mat konferencijoje pranešimus skaitė Europos ir Lietuvos parlamentų nariai. Malonius jos prisiminimus iš Lietuvos, be abejo, sustiprino nuoširdus

Viešnią ypač sužavėjo dovanų gauta lietuviška verba.

sutikimas, o dovanų gauta lietuviška verba ją tiesiog sužavėjo. Istorinius išpūdžius pagilino ekskursija po Valdovų rūmus. Viešnia papasakojo apie Europos senjorų bendruomenės uždavinius ir veiklą bei paragino būsimojo Europos Parlamento rinkimuose rinkti tik pačius geriausius.

Kitų konferencijoje pasakytų kalbų tematiką apšprendė jos pavadinimas – atsakas į nūdienos iššūkius. Visų kalbėtojų pasisakymuose, taip pat ir klausytojų klausimuose buvo justas nerimas dėl grėsmingos tarptautinės padėties. Apie Europos Parlamento Europos liaudies partijos frakcijos iššūkius kalbėjo EP narė dr. Laima Andrikienė (pranešimas „Šiandienos iššūkiai Europos Sąjungai ir jų sprendimo kryptys (remiantis darbo Europos Parlamente patirtimi)”). Pirmasis iššūkis bus Europos Parlamento rinkimai, – mano EP narė. Šiuo metu ši frakcija yra didžiausia, bet Europoje yra gero kairysis ir dešinysis radikalizmas, todėl reikia dėti daug pastangų, kad Europos liaudies partija išlaikytų savo pozicijas. Kalbėdama apie įtampos židinį Rytų Europoje ir Rusijos veiksmus Ukrainos atžvilgiu ji sakė, kad Europa daro viską, kad išvengtų trečiojo pasaulinio karo.

Apie Lietuvos saugumą plačiau prasmė kalbėjo buvęs užsienio reikalų ministras, dabar Seimo Užsienio reikalų komiteto vicepirmininkas Audronius Ažubalis (pranešimas „Grėsmės Lietuvos tarptautiniam saugumui ir neatidėliotini jo stiprinimo uždaviniai”). Jis priminė Tėvynės sąjungos 2007 m. parengtą Rusijos sulaukymo strategiją, dėl kurios anuomet konservatoriai

sulaukė priekaištų esą dėl įtarumo Rusijos atžvilgiu. Bet šiandieniniai įvykiai ir Rusijos agresyvūs veiksmai kaimyninių valstybių atžvilgiu rodo, kad Tėvynės sąjunga buvo teisi ir toliaregė. Seimo nario nuomone, dabar svarbiausia yra supažindinti visuomenę su nacionalinio saugumo iššūkiais. Jis pasiūlydė, kad energetinio saugumo politika tęsiama ir kad tuo klausimu sutarimą rado didžiosios Lietuvos partijos, pasirašiusios oficialų susitarimą.

Seimo narys Rimantas Jonas Dagys (pranešime „Aktualios Lietuvos šeimos ir socialinės politikos problemos) jau ne pirmą kartą išreiškė nerimą dėl kito pobūdžio grėsmės – būtent dėl grėsmės tradicinei šeimai. Europa esame mes, – sakė jis, – turime

Konferencijos dalyvių lauktas svečias – Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis (kairėje) ir TS-LKD SB vicepirmininkas Jonas Volungevičius.

dėti visas pastangas, kad Europa atsilaikytų ir prieš iššūkius šeimai.

Konferencijos dalyviai ypač šiltai sutiko jauną kalbėtoją – dr. Lauryną Kasčiūną, kuris taip pat daugiausiai dėmesio skyrė tarptautinei temai – Rusijos ir Ukrainos santykiams.

Konferencija, kurią vedė Senjorų bendruomenės pirmininkas Žibartas Jackūnas ir vicepirmininkas Jonas Volungevičius, užtruko ir tęsėsi ilgiau negu buvo planuota, nes jos dalyviai norėjo sulaukti iš Briuselio grįžtančio prof. Vytauto Landsbergio ir išgirsti jo žodį rūpima tema – apie Ukrainos likimą. Profesorius nuomone, dabar gimsta ukrainiečių tauta, bendrumą su visais pajuto ne tik ukrainietiška, bet ir rusiškai kalbantys Ukrainos gyventojai. V. Landsbergis, kuris buvo Senjorų bendruomenės įkūrimo vienas iš iniciatorių, pažadėjo ateityje būti aktyvesnis narys ir rūpimomis temomis platesnį pokalbį surengti artimiausioje ateityje.

Konferencija priėmė keletą dokumentų: dėl Senjorų bendruomenės nuostatų 2014 m. Lietuvos prezidento rinkimuose (buvo išpareigota remti dabartinės Prezidentės Dalios Grybauskaitės kandidatūrą), dėl Senjorų bendruomenės nuostatų 2014 m. Europos Parlamento rinkimuose ir dėl Lietuvai priešiškos propagandos.

Vyksta Senjorų bendruomenės konferencija.

Autorės ir Ritos Barzdenienės nuotraukos

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Bostono jaunimas surengė menų sintezės vakarą

SIMONA MINNS

Grupė „Bostono lietuvių jaunimas“ kovo 22 d. surengė jaukų renginį. Bostono lietuvių klubo rūsyje buvo rodomas kino režisierės Gabrielės Urbonaitės filmas „Plaukikė“, praėjusiais metais Lietuvoje trumpamentražių filmų kategorijoje pelnęs „Auksinės gervės“ apdovanojimą. Filmą ir toliau sėkmingai lanko festivalius ir renginius JAV ir Europoje.

Kovo 29 d. filmas taip pat buvo rodomas ir Bostono lituanistinėje mokykloje, o mokyklos mokiniai turėjo galimybę pasikalbėti su jaunąja režisierė. Filmą aktualus ir tinkamas rodyti plačiai auditorijai, tad „Plaukikė“ sėkmingai skinasi kelia.

Po filmo peržiūros sausakimšos klubo salės žiūrovai klausė Gabrielės klausimų apie filmo kūrimą, filmavimo procesą, jos pačios patirtį. Po diskusijos apie filmą, Gabrielė užsiminė apie savo naujausią darbą – dokumentinį filmą „Kanklės ir trombonas“, – atspindintį šio laikmečio problemas, jauno žmogaus prisitaikymo kitoje šalyje procesą, lietuvių bendruomenę JAV ir gražią meilės istoriją. Buvo parodytas filmo anonsas, kuriame pristatoma pagrindinė dokumentinio filmo idėja ir herojai. Filmą yra dar tebekuriamas, tad Gabrielė trumpai

pristatė procesą ir išpėjo, kad iki filmo galutinio rezultato dar teks palaukti metų ar dvejus.

Po filmo peržiūros ir diskusijos su Gabriele, į sceną įžengė dvi gražuolės lietuvaitės, pasivadinusios „Elle G“, pasidabinusios puošniomis rožinėmis suknutėmis ir raudonomis lūpomis. Merginos Giedrė ir Elena atvyko iš Lietuvos pristatyti retro stiliaus muzikos programą.

Programoje skambėjo nuotaikingi romansai, lietuviškos, angliškos ir prancūziškos dainos. Merginos sau akompanavo jaukia ukulele, metalofonu ir kitais vaikiškais perkusiniiais instrumentais. Merginų muzika nukėlė klausytojus į 3–8 praėjusio šimtmečio dešimtmečius ir įkvėpė šokiui. Dainininkės šį pavasarį nuotaikinga ir lengva muzika nudžiugino kelias JAV Rytų pakrantės lietuvių bendruomenes.

Visam renginiui kūrybinio polėkio ir nuotaikos įkvėpė Ernesto Žvaigždinio tapybos paveikslų paroda. Atėję svečiai turėjo galimybę pasikalbėti su dailininku ir įsigyti eksponuojamų darbų.

Smagus ir nuotaikingas buvo šis vakaras Bostono lietuvių klubo rūsyje. Trijų menų sintezė įtraukė žiūrovus į lietuvišką ir tuo pačiu labai menišką ir jaukią aplinką.

Kino režisierė Gabrielė Urbonaitė (dešinėje) kartu su straipsnio autore. Po filmo „Plaukikė“ peržiūros žiūrovai klausė režisierės apie filmo kūrimą, filmavimo procesą, jos pačios patirtį.
Simonos Minns asmeninio archyvo nuotr.

PUTNAM, CT

„Neringos“ rėmėjai klausėsi koncerto

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Nekalto Prasidėjimo Mergelės Marijos vienuolių sodyboje Putname, Connecticute, balandžio 6 d. šurmuliavo „Neringos“ stovyklos rėmėjai. Susirinkusiems žiūrovams koncertavo trimitininkas Dovas Lietuvninkas ir pianistas Forrest Moody. Iš Čikagos kilęs Dovas yra antro kurso studentas, kuris jau dalyvavo „Suburban Youth Symphony“ orkestre, Merit School of Music „Wind“ simfoniniame orkestre, pučiamųjų ansamblyje ir kvintete.

Forrest, kilęs iš Alabamos, taip pat antrakursis. Jis yra grojęs su Alabamos simfoniniu orkestru, koncertavęs daugelio pasaulio šalių muzikos festivaliuose.

Dviejų dalių koncerto programa neprailgo. Skambėjo Carl Hohne, Erich Korngold, Arthur Honegger ir kitų kompozitorių kūriniai. Klausytojai džiaugėsi jaunaisiais atlikėjais ir prašė pratęsimo. Žiūrovai atvyko iš Connecticuto, Massachusetts, Rhode Island, New Yorko, Ohio ir Indianos valstijų, viešėjo svečių iš Lietuvos.

Sesuo Ignė Marijošūtė, MVS, dėkojo Gitai Kupčinskienei už ilgametę pagalbą organizuojant paramos koncertus.
Danos Vainauskienės nuotr.

„Neringos“ stovyklos paramos koncerte Putnam, CT, seserų sodyboje skambėjo trimitininko Dovo Lietuvninko ir pianisto Forrest Moody atliekami Carl Hohne, Erich Korngold, Arthur Honegger ir kt. kitų kompozitorių kūriniai.
Prano Valio nuotr.

Rėmėjų valdybos narė Gita Kupčinskienė įžangoje sakė, kad pavasarinio koncerto – vėjaus tradicijos Aldonos Prapuolenytės dėka tęsimas jau penkiolikti metai. Padėkos žodžiai už visokeriopą pagalbą rengiant paramos koncertus buvo išsakyti ir gerbiamai Gitai.

„Neringos“ stovykla Vermonte siūlo išskirtinę galimybę aplankyti unikalių kalnų kampelį, kuris jau tapo atgaiva kūnui ir sielai. Čia stovyklautojai keliauja į gamtą, lepinasi saulės voniomis, mėgaujasi ežero teikiama atgaiva. Vaikai ir jaunimas atsipalaiduoja nuo mokslų, poilsiauja ramioje vietoje, suranda naujų draugų bei dvasinės pusiausvyros.

Na, o kad poilsis būtų turiningas, darbštuoliams, stovyklos vadovybei ir vadovams, gebantiems kurti ir dalintis su kitais, palinkėsiu naujų kūrybinių minčių bei kuo daugiau klegiančių vasarotojų. Juk registracija į vasaros stovyklą „Neringoje“ tęsiasi.

Maironio giminaitė švenčia 100 metų jubiliejų

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Virš miškų, virš miestų, girių

Varpas gaudė ir nutilo.

Šventas rytas ima aušti:

„Jau Velykos!” gieda paukščiai...

D. Lipčiūtės-Augienės jaunesniam mokykliniam amžiui rinkinys – „Eilėraščiai mažiems nedideliams”, išleistas 1992 m.

Šiomis dienomis minime išėivijos šviesuolės iš už marių, Tautos gyvasties puoselėtojos, poetės, dramaturgės, vaikų rašytojos, visuomenės ir kultūros veikėjos gerbiamos Danutės Lipčiūtės-Augienės 100-ąjį gimtadienį. Ji – poeto klasiko, kunigo ir prof. Jono Mačiulio-Maironio artima giminaitė – jo sesers Kotrynos Mačiulytės ir Juozo Lipčiaus tryliktais metais. Danutė – dailininko, knygų iliustratoriaus Pauliaus Augustinavičiaus-Augio žmona, tapybos įkvėpėja, jo mūza, vaikų motina.

Rašė, kad vaikai nesuamerikonėtų

Jau „Aušros” mergaičių gimnazijoje Kaune Danutė parašė pjesę, skirtą Vytauto Didžiojo jubiliejui. Vaidinimas pagal jos kūrinį buvo pastatytas ir sulaukė pasisekimo. Vytauto Didžiojo universitete ji studijavo liuanistiką, prancūzų kalbą ir literatūrą. Mokytojais buvo prof. V. Mykolaitis-Putinas, V. Krėvė, Pr. Skardžiaus ir kt. Ji buvo „Šatrijos” draugijos narė, choristė, eilėraščių kūrėja, o nuo 1932 m. bendradarbiavo žurnale „Naujoji Vaidilutė”.

1944 m. D. Lipčiūtės-Augienės šeima išvyko į Austriją, vėliau į Vokietiją. Tremtyje ji kūrė, rašė, o vyras tapė, piešė. 1949 m. ji persikėlė į Ameriką. Nuo 1951 m. Danutė tapo vaikų žurnalo „Eglutė” bendradarbe: kūrė eilėraščius, prozas, vaizdelius, pasakas. 50 metų atidavė šiam žurnalui. Niekada nesureikšmindama savo kūrybos sako, jog „rašė tik tam, kad vaikai svetimoje šalyje nesuamerikonėtų”. Ji išleido knygeles vaikams: „Pupos pasaka”, „Močiutės dovanėlė”, „Močiutės pasakos”. Parašyta nemažai poemėlių, eiliuotų pjesių vaikams, kurios nebuvo išleistos, bet buvo vaidinamos lietuvių telkiniuose išėivijoje: „Užburti vaikai”, „Velykos”, „Kalėdų žvaigždė”, „Meškos mokykla”, „Ropė” ir kiti kūriniai, alsuojantys meile lietuviškam žodžiui, savai žemei.

Po vyro mirties, augindama 4 vaikus, 1966 m. Čikagoje išleido monumentalų albumą-monografiją „Paulius Augius”. Danutė rašė literatūros ir meno temomis išėivijos lietuviškoje spaudoje: „Draugas”, „Šv. Kalėdų aiduose”, žurnaluose „Aidai” ir „Ateitis”.

Rūpinasi ryšiais su Lietuva

1976 m. atsiradus vilčiai aplankyti Lietuvą, didelė rašytojos bibliotekos dalis atkeliavo į gimtąjį kraštą ir papildė Lietuvoje muziejų, mokyklų ir giminių knygų lentynas. Naujas jos misijos tarpnis prasidėjo kartu su Atgimimu, kai su širdyje nešiotais jausmais ir mintimis pradėjo dalyvauti literatūrinuose renginiuose Maironio gimtinėje, muziejuose, mokyklose. Ypač nuoširdūs rašytojos ryšiai užsimezgė su jos tėviškėje esančios Pikčiūnų pagrindinės mokyklos vaikais ir pedagogais, su kai kuriomis Kauno ir kitų miestų mokyklomis, vaikų darželiais ir globos namais. Gyvi ryšiai jai yra viena iš didžiausių vertybių, teikiančių džiaugsmo ir įprasminančių gyvenimą. Sekdama savo dėde Maironiu, rašytoja Danutė nuolat skatino eiti į nepriklausomą ateitį.

Rūpindamasi vyro kūrybiniu palikimu Danutė Vilniaus dailės muziejui padovanojo jo darbų kolekciją. 1992 m. Lietuvoje išspausdinta jos poezijos knygelė vaikams „Eilėraščiai” su dailininko Pauliaus iliustracijomis. Po metų išleido devynias jo darbų reprodukcijas. Jos dėka išleistos Pauliaus iliustruotos nuotaikingos knygos: „Pupų pasaka”,

Maironio giminaitė rašytoja Danutė Lipčiūtė-Augienė 100 metų jubilėjaus proga sulaukė daug sveikinimų.

Prano Valio nuotr.

Salomėjos Nėries „Eglė žalčių karalienė”, vysk. Motiejaus Valančiaus „Žemaičių vestuvės”.

Paskata kurti – meilė artimui

Amerikoje vaikams sukūrus šeimas, D. Lipčiūtė-Augienė nenorėjo likti vieniša. Ji persikėlė į Putnamą, Connecticuto valstijoje, į Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserų vienuolyną. Tuomet tai buvo aktyvus lietuviškas židinys, vyko kultūriniai renginiai, kuriuos gausiai lankė lietuviai. Čia poetė parašė naujų eilėraščių, eiliuotų tekstų, virtusių dainomis ir giesmėmis. Mielai mokė iš

šiaudelių verti žaisliukus kalėdinei eglutei papuošti, o paskata kurti buvo meilė artimui, noras pradžiuginti, išreikšti dėkingumą. Jos begalinį darbštumą, gerumą ir kuklumą įkvėpė jos mamos, paprastos moters ūkininkės gyvenimas. Kūryba Danutei – sielos atgaiva buities rūpesčių verpetuose bei galimybė realizuoti savo, kaip tautos nario, pašaukimą daryti tai, kad tautos didžiosios vertybės – gimtoji kalba, šeima, vaikai, tikėjimas, meilė, menas, mokslas – sudarytų kiekvieno lietuvių asmenybės gyvenimo esmę. Negailėdama jėgų ir savo sveikatos, jautrios širdies, tikra lietuvių patriotė, nepaprastai mylinti Lietuvą norėjo būti naudinga Lietuvai, jai padėti. Ir kaip prieš kelis metus man duodama interviu ji sakė: „Aš supratau, kad žmogus gali būti žmogumi tik atiduodamas save kitiems. Aš supratau, kad tikroji meilė – tai gyvenimas kitiems”.

Sulaukė daug sveikinimų

Pal. Jurgio Matulaičio slaugos namuose rašytoją pagerbti atvyko JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Connecticuto apygardos pirmininkė, LB Rytinės Connecticuto apylinkės valdybos nariai, vaikai su šeimomis ir anūkai. Rašytoja sulaukė daug sveikinimų paštu. Tarp jų – ir iš Eugenijaus Urbono, Lietuvos maironiečių draugijos pirmininko ir iniciatoriaus. Priminsiu, kad Lietuvos maironiečių draugija įsteigta 1989 metais.

Antrą dešimtmetį skaičiuojanti draugija veikia kultūros, kraštotyros ugdymo srityse. Tai viena didžiausių moksleivių organizacijų Lietuvoje. Maironiečiai leidžia laikraštį „Sandrava”, kurį atsiunčia ir rašytojai Danutei skaityti (paskaitau aš pati, nes rašytoja jau silpnai mato), organizuoja kraštotyros stovyklas įvairiuose Lietuvos miestuose, Baltų vienybės dienas, krepšinio turnyrus, meninio skaitymo ir dainuojamosios poezijos konkursus. Ši draugija ne tik puoselėja Lietuvos poeto Maironio atminimą, bet ir ugdo jaunimo tautiškumą bei patriotizmą, meilę didingai Lietuvos istorijai ir kalbai, jos gamtai, jos žmogui. Prasminga veikla skatina kuo daugiau mokinių mylėti savo gimtąjį kraštą, kalbą.

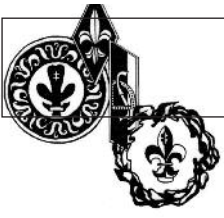
O rašytoja Danutė, nuėjusi 100-to metų gyvenimo kelią ir daug nuveikusi, nuolat kukliai tik kartoj: „Aš neverta tiek dėmesio.”

Danutė Lipčiūtė-Augienė su broliais Stasiu ir Algirdu

„Draugo” archyvo nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Brangiems broliams a.a. Vitui ir a.a. Algimantui Kokliams iškeliavus Amžinybėn, šią skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame mūsų sesę Daną Dirvonienę ir kartu liūdime.

Verpsčių būrelio sesės

Keliavusiam kartu 50 metų bendro gyvenimo keliu, mylimam a. a. Aloyzui Aidžiui mirus, šią skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame mūsų brangią sesę Ramutę Aidienę bei visus artimuosius ir liūdime kartu.

Washingtono židinio sesės

Indianapolio Jūrų skautės

Jau tapo tradicija, kad kiekvienais metais Indianapolio lietuvių bendruomenės narė, vyr. sk. fil. Daiva Šimonytė Miller (skautavusi Californijoje ir Washington) praveda lietuviškų margučių dažymo pamokas.

Kiekvienais metais sesė Daiva nuoširdžiai priima pas save norinčius išmokti marginti kiaušinius su vašku, o po to juos ir nudažyti. Sesė Daiva taip pat parodo savo pačios surinktą didelį ir gražų kiaušinių rinkinį, savo pačios išpūdingus mar-

gučius!

Šių metų balandžio 13 d., sekmadienį, „Nerijos“ tunto, Galvės ežero valtės sesės, Indianapolio jūrų skautės: g.v.v. Alma Noreika-Spellacy, ūdrytė Anna Apellacy ir jūrų jaunė Samantha Spellacy išmoko dažyti margučius.

Mūsų sesės, tęsdamos šią gražią tradiciją, smagiai ir įdomiai praleido popietę pas sesę Daivą. Dėkojame sesei Daivai už priėmimą ir mokymą.

j.ps. Alytė Simonaitienė

Pasižymėkite savo kalendoriuose!

Jau laikas pradėti galvoti apie artėjančią vasarą.

Ką veiksite? Ar kur važiuosite?

Kviečiame visus/visas Lietuvių skautų sąjungos Čikagos tuntų narius/narės („Nerijos“, „Aušros Vartų/Kernavės“ ir „Lituanicos“) šią vasarą stovyklauti gražiuose Rako miškuose, Custer miestelyje, Michigano valstijoje.

Stovyklos datos:
nuo liepos 19 d. iki rugpjūčio 2 d.

Pasižymėkite savo kalendoriuose ir stovyklaukite kartu!

Papildomos informacijos rasite tinklalapyje:

www.rakas.org.

2014 PASLAPČIŲ IEŠKONĖ WASHINGTON, DC

1. Užsiregistruoti iki 2014 m. balandžio 27 d. Pilnai ir tiksliai užpildyti visas registracijos formas!

2. Fizinis pasiruošimas. Per „Paslapčių ieškonę“ teks nemažai vaikščioti, bėgti, laiptuoti, nešti, rišti. Pradėkite jau dabar vaikščiojimo ir/ar bėgimo programą, kad pasiruošumėte fiziškai.

3. Skautiškas lavinimas. Per „Paslapčių ieškonę“ teks išspręsti „Kliūtis“ („Detours“), kurių pagrindas bus Skautų ir Skaučių patyrimo laipsnių reikalavimai. Tuos reikalavimus galima rasti interneto svetainėje: www.skautai.net arba Seserijos ir Brolijos puslapiuose.

4. Orientacija. Per „Paslapčių ieškonę“ keliausite per Washington, DC miestą. Prisiminkite kaip naudotis kompasu ir žemėlapiu. Labai svarbu!!!

5. Washington, DC miesto pažinimas.

- Iš anksto susipažinkite su Washington, DC miesto pagrindinėmis gatvėmis.
- Iš anksto susipažinkite su Washington, DC susisiekimo priemonėmis – traukinių, autobusų ir tramvajų linijomis.
- Iš anksto susipažinkite su Washington, DC žymesniais paminklais, parkais, pastatais, parduotuvėmis ir rajonais (neighborhoods).

Pagrindinis viešbutis

(gauname nuolaidą)

Embassy Suites Crystal City

1300 Jefferson Davis Highway

Arlington, VA 22202

703-979-9799

(Jau užsakyta 15 kambarių.)

Užsakymai priimami iki 2014 m. balandžio 27 d.)

Atsarginis viešbutis

(nebus nuolaidos)

Residence Inn Arlington Pentagon City

550 Army Navy Drive

Arlington VA 22202

703-413-6630

<http://www.marriott.com/hotels/travel/waspt-residence-inn-arlington-pentagon-city/>

~\$220/night (~\$55/nakčiai/asmeniui (per night/per person/quad occupancy)

Atsarginis viešbutis

(nebus nuolaidos – no group discount)

Doubletree Hotel Pentagon City (near Residence Inn)

300 Army Navy Drive

Arlington, VA 22202

703.416.4100

<http://doubletree3.hilton.com/en/hotels/virginia/doubletree-by-hilton-hotel-washington-dc-crystal-city-DCAEDT/index.html>

~\$ 125/nakčiai, ~\$60/nakčiai/asmeniui (per night/per person/double occupancy)

Renkamės š. m. birželio 14 d., šeštadienį, 1 val. p. p.

Catholic University of America

Caldwell Auditorium

620 Michigan Ave. N.E.

Washington, DC 20064

Žemėlapij rasite tinklalapyje: <http://www.cua.edu/res/docs/cuamap.pdf>

Šaulių rikuotė per Vasario 16-ąją, 1995 m.

Lietuvos šaulių sąjungai išėivijoje – 60 metų

Per dvidešimt vienerius metus praėjusį garbingą savo veiklos kelią ir suformavusi savo ideologiją, Šaulių sąjunga negalėjo būti užmiršta ir ji visuomet gyvavo į Vakarus pasitraukusių ir gyvų likusių šaulių širdyse.

Idėja atkurti Šaulių sąjungą išėivijoje iškilo 1952 metų pradžioje, kai V. A. Mantautas – Vlodo Putvinskio anūkas ėmė brandinti šią mintį ir subūrė iniciatyvinę grupę. Jis suformulavo pagrindinius atkuriamos organizacijos darbo tikslus ir pradėjo aktyvią organizacinę veiklą. Taip tuo metu vadinamą organizacinę atkūrėjų branduolį sudarė: A. Mantautas (Marcinkevičius), S. Putvytė Mantautienė, A. Valatkaitis, M. Kalmantas, E. Klupšienė ir pats V. A. Mantautas.

Pradėjus organizacinę darbą, minėtas atkūrėjų branduolys susidūrė su daugybe įvairių problemų. Viena iš kliūčių atkuriant Šaulių sąjungą išėivijoje buvo pokario laikais tam tikruose išėivijos sluoksniuose ir JAV bei Kanados saugumo organuose vyravusi nuomonė, kad Šaulių sąjunga yra profašistinės orientacijos.

Tiesa, Lietuvos diplomatai egzilyje rėmė Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje (LŠST) atkūrimą, padėjo nugalėti biurokratinę kliūtį Washingtone ir kitur. Ypatingai daug LŠST pagelbėjo Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys pulkininkas P. Žadeikis – buvęs Krašto apsaugos ministras, gerai susipažinęs su prieškarinio šaulių veikla (jam vadovaujant LŠS užregistruota ir priimta į KAM globą), taip pat J. Kajackas – LR pasiuntinys Washingtone patarėjas, vėliau LR pasiuntinys Washingtone reikalų patikėtinis.

Netrukus į iniciatyvinės grupės veiklą įsijungė vienas iš LŠS steigėjų advokatas R. Skipitis, V. Tercijonas, V. Sruogienė, generolas V. Musteikis, buvę Lietuvos Respublikos vyriausybės nariai, mokslo ir visuomenės veikėjai.

1953 m. sausio 29 dieną V. A. Mantautas organizaciniam atkūrėjų branduoliui pateikė svarstyti savo paruoštą „Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje“ (taip turėjo vadintis atkurta organizacija) atkūrimo planą. Jame buvo siūloma pirmiausia steigti atskirus šaulių klubus, nuolat plėsti jų tinklą ir tik tada, turint pakankamą skaičių veikiančių savarankiškų šaulių vienetų, šaukti visuotinį atstovų suvažiavimą, kurio metu numatyta išrinkti LŠS Centro valdybą. Šis planas buvo svarstomas pusę metų, o galiausiai 1953 metų vasarą po ilgų diskusijų buvo atmestas. Išvadose buvo teigta, kad pirmiausia reikia sukurti stiprų centrą ir tik tuomet plėsti periferiją. Tai buvo pagrįsta tuo, kad atskiriems klubams būtų sunku organizuotis, šauliškas darbas nebūtų vieningas be koordinuojančio centro. Ryšius su lietuvių organizacijomis bei įvairiomis JAV įstaigomis geriausiai būtų palaikyti per visiems šaulių vienetams atstovaujantį LŠST centrą.

Buvo nuspręsta pradėti darbą nuo stipraus centro suformavimo. Iniciatyvinė grupė suformulavo savo tikslus ir uždavinius: prisiminti sau moralinę ir teisinę atsakomybę už LŠST atkūrimą, pritraukti kiek galima daugiau žmonių iš buvusių šaulių ir jiems prijaučiančių tarpo. Sudaryti stiprų šaulišką centrinių organų, propaguoti šaulių idėjas periferijoje, teikti metodinę pagalbą besikuriančioms šaulių būriams ir, atlikus paruošiamuosius darbus, sušaukti LŠST atstovų suvažiavimą. Suformulavus uždavinius buvo pasiskirstyta ir pareigomis. Vadovauti iniciatyvinei grupei buvo patikėta A. Mantautui (Marcinkevičiui), specifinių šaulių mo-

terų uždavinių sprendimas – S. Putvytei-Mantautienei, ypatingieji reikalai – M. Kalmantui. Sekretoriumi ir darbo koordinatoriumi-ryšinininku buvo išrinktas V. Mantautas, atstovais Čikagoje – A. Valatkaitis, Toronte – E. Klupšienė. A. Valatkaitis taip pat buvo įpareigotas palaikyti ryšius su lietuviškąja spauda ir per ją perduoti ir skelbti šaulių idėjas, vesti agitacinę darbą dėl Šaulių sąjungos atkūrimo.

1953 metų pabaigoje iniciatyvinė grupė jau pilnai buvo pasiruošusi aktyviai organizacinei veiklai tarp išėivijos lietuvių. Kadangi nuo pat pradžios buvo laikomasi griežto ištikinimo, jog Šaulių sąjunga turi būti atkurta vadovaujantis Vl. Putvinskio ideologija ir principais, tinkamiausia proga išeiti į viešumą su LŠS Tremtyje atkūrimo mintimi buvo Vl. Putvinskio 25 metų mirties sukakties minėjimas 1954 metų kovo mėnesį. Tam tikslui buvo išsiuntinėti straipsniai į įvairių kryptių lietuvišką spaudą JAV ir Kanadoje. 1954 metų pradžioje buvo paruošti trys V. Putvinskio biografijos konspektai, jo minčių rinkiniai ir straipsniai. Tokie straipsniai labai prisidėjo prie šauliškos ideologijos skleidimo, palengvino iniciatyvinės grupės darbą. Tuo pačiu spaudoje buvo spausdinami straipsniai tiesiogiai kviečiantys burtis šaulius po savo vėliava, atkurti Lietuvos šaulių sąjungą.

1954 metų kovo 7 dieną Tėvynės Mylėtojų draugijos 2-oji kuopa suruošė Vl. Putvinskio mirties metinių minėjimą, kuriame dalyvavo apie 100 žmonių, daugiausia šauliai. Iniciatyvinei grupei atstovavo V. A. Mantautas, A. Valatkaitis ir M. Kalmantas. Čikagos Lietuvių Auditorijoje buvęs LŠS viršininkas pulkininkas M. Kalmantas iniciatyvinės grupės vardu susirinkusiems buvusiems šauliams ir visuomenei viešai paskelbė apie organizacijos atkūrimą, Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje vardu. Šis pranešimas buvo sutiktas plojimais. Buvo pritarta darbo planui: iniciatyvinei grupei toliau dirbti organizacinę darbą kaip Laikinajai Šaulių sąjungos centro valdybai. Išsiaiškinti atitinkamose institucijose Sąjungos atkūrimo ir veiklos galimybes, po to sušaukti visuotinį šaulių suvažiavimą. Tad 1954 metų kovo 7 diena ir laikytina LŠS Tremtyje atkūrimo diena.

1954 m. Toronte, E. Klupšienės pastangomis, sušaukti keli šauliški susirinkimai. 1954 m. liepos 11 d. įsteigtas pirmasis šauliškas vienetas tremtyje – Toronto Šaulių klubas. Tų pačių metų rugpjūčio 15 d. įsteigtas pirmasis šaulių vienetas JAV (antrasis tremtyje) – Čikagos Šaulių klubas.

To meto Lietuvos Šaulių sąjungos statutą geriausiai atspindi to meto LŠST siekius ir vizijas.

Statuto pirmajame paragrafe sakoma:

Mes, buvę nepriklausomos Lietuvos šauliai ir šaulės, matydami, kad komunizmas gresia pavergti laisvąjį pasaulį, jungiamės vėl į Lietuvos Šaulių Sąjungą kovai prieš komunizmą, norėdami padėti JAV Vyriausybei ir Kraštui ir atstatyti Lietuvos nepriklausomą demokratinę valstybę.

Remiantis LŠSI XIX visuotinio dalinių atstovų suvažiavimo, kuris įvyko 2012 m. spalio 6 d., turima registracija, LŠSI sudaro šie veikiantys vienetai.

JAV:

1. Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė (Čikaga, IL)
2. Generolo Teodoro Daukanto Jūrų Šaulių kuopa (Čikaga, IL)
3. Jūrų Šaulių kuopa „Klaipėda“ (Cicero, IL)
4. Jūrų Šaulių kuopa „Baltija“ (Čikaga, IL)
5. Jūrų Šaulių kuopa „Švyturys“ (Detroitas, MI)
6. Romo Kalantos Šaulių kuopa (St. Petersburgas, FL)

Kanadoje:

1. LK Mindaugo-Neringos Šaulių kuopa (Montrealis)

2. Vlodo Putvio Šaulių kuopa (Torontas)
Neturime duomenų apie Australijoje likusias Šaulių kuopas. Šioje šalyje aktyviai veikė 4 kuopos ir 2 šaulių rinktinės.

2014-iejį – ypatingi visiems Lietuvos ir išėivijos šauliams. Pasitinkame LŠS įkūrimo Lietuvoje 95-ųjų garbingai pažymime atkūrimo išėivijoje 60-ųjų bei atkūrimo Lietuvoje 25-ąsias metines. Pažymint išskirtinį ir labai brangų mums, išėivijos šauliams, jubiliejų, norėtume paminėti ir kitą sukaktį. Lygiai prieš 60 metų, 1954 m. lapkričio 26 d., Maskvoje (Butyrkų kalėjime) dėl Lietuvos laisvės savo gyvybę paaukojo kovojančios Lietuvos Prezidentas, LLKS 1949 m. vasario 16 deklaratijos įkvėpėjas, generolas Jonas Žemaitis Vytautas. LLKS šūkis, aplaistytas šaulių, partizanų, visų žuvusių už Lietuvą krauju, kvietė: „Atiduok Tėvynei, ką privaliai!“ Šis šūkis niekada neturi būti užmirštas. Gyvenime ir vadovaukime jį mūsų šauliškame gyvenime.

LŠSI visos šios sukaktys yra ypatingos. Jas pasitinkame žvelgdami į mūsų nueitą kelią, lūkesčius ir perspektyvas, kasdienybę ir norą garbingai nešti šaulio vardą čia, už Atlanto. Per tą laikotarpį daug kas keitėsi – keitėsi ir LŠSI, jos struktūros ir veikla. Senieji garbingi šauliai pasitraukė amžinybėn. Jų vietoje stoji jauni šauliai, jaunos jėgos. Kuopos kiekybiškai sumažėjo, bet šiais laikais ne kiekybėje yra veiklos ir gyvasties jėga, o kokybėje. Šauliai aktyviai reiškėsi ne tik savo veikloje, bet ir plačiajame išėivijos visuomeniniame gyvenime. LŠSI pagrindinis tikslas buvo puoselėti ir išlaikyti lietuvių patriotiškumą, pilietiškumą, nepamiršti kas mes esame ir kur esame. Visomis jėgomis prisidėti prie Lietuvos ir JAV gerovės stiprinimo. Palaikyti brolišką ryšius su LŠS Lietuvoje pasikeitusiomis sąlygomis. Tiesti ir statyti naujus tiltus, jungiančius mus visus, o ne griauti esamus, kaip kartais pasitaiko. Privalome puoselėti tas vertybes, kurias perdavė mums mūsų tėvai ir protėviai nepriklausomai nuo atstumų ar politinių ištikinimų.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Darbotvarkėje – Praha, Vatikanas ir Londonas

Vilnius (Prezidentūros info) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė šią savaitę vyks vizitą į Prahą ir Vatikaną, o gegužės pradžioje viešės Londone.

Balandžio 24 d. šalies vadovė dalyvaus viršūnių susitikime Prahėje, kur bus paminėta Europos Sąjungos (ES) Rytų partnerystės programos sukaktis.

Balandžio 27 d. D. Grybauskaitė vyks į Vatikaną dalyvauti iškilmėse, kur šventaisiais bus paskelbti buvę popiežiai Jonas Paulius II ir Jonas XXIII.

Gegužės pradžioje Prezidentės darbotvarkėje numatomas vizitas į Londoną, kur vyks konferencija, kviečianti užsienyje studijuojančius ir dirbančius lietuvius grįžti į Lietuvą.

Džiaugiasi didesniais atlyginimais

Vilnius (BNS) – Nuo šių metų pradžios ministrų atlyginimai vidutiniškai padidėjo apie 2,5 tūkst. litų per mėnesį neatskaičius mokesčių. Aplinkos ministerija nurodo, kad ministro Valentino Mazuronio alga pernai vidutiniškai siekė 9,249 litus per mėnesį, o šiemet – 11 tūkst. 674 litus per mėnesį. Energetikos ministro Jaroslavo Neverovičiaus atlyginimas nuo 8,994 litų pakilo iki 11 tūkst. 353 litų, susisiekimo ministro Rimanto Sinkevičiaus – nuo 9,037 iki 11 tūkst. 674 litų, teisingumo ministro Juozo Bernatono – nuo 10 tūkst. 12 iki 12 tūkst. 638 litų per mėnesį. Ūkio ministras Evaldas Gustas praėjusiais metais kas mėnesį uždirbdavo 10 tūkst. 117 litų neatskaičius mokesčių, šiemet – po 12 tūkst. 638 litus. Vidaus reikalų ministro Dailio Alfonso Barakausko mėnesio darbo užmokestis padidėjo nuo 9,249 litų iki 11 tūkst. 674 litų, žemės ūkio ministro Vigilijaus Juknos – nuo 9,355 iki

11 tūkst. 995 litų, užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus – nuo 10 tūkst. 182 iki 12 tūkst. 959 litų, sveikatos apsaugos ministro Vytenio Povilo Andriukaičio – nuo 10 tūkst. 267 iki 12 tūkst. 959 litų. Panašiai didėjo ir premjero Algirdo Butkevičiaus alga.

Beje, daugiau šiemet uždirba ir Seimo vadovai. Štai Seimo pirmininkės Loretos Graužinienės pareiginė alga, pernai siekusi apie 9 tūkst. litų, šiemet perkopė 11,6 tūkst. litų.

Kova su šešėline ekonomika bus efektyvesnė

Vilnius (Vyriausybės pranešimas) – Vyriausybė pritarė Finansų ministerijos parengtoms Mokesčių administravimo įstatymo (MAI) pataisoms, kuriomis nustatomos priemonės svarbiai mokesčinei informacijai gauti, nepagrįstiems piktnaudžiavimams teisėmis pašalinti, tobulinamos mokesčių mokėjimo užtikrinimo priemonės, taip pat praplečiama mokesčių įskaitų galimybė. MAI pakeitimais siekiama iš trečiųjų asmenų periodiškai nustatyta tvarka gauti kuo daugiau informacijos, kuria remiantis, būtų galima operatyviai identifikuoti mokesčių nemokėjimo rizikas ir apmokestinti ne-deklaruotą pajamą, tarp jų ir įgytas iš neteisėtos veiklos. Finansų rinkų dalyviai mokesčių administratoriui turės teikti informaciją apie asmenų atidarytas ir uždarytas visų rūšių sąskaitas,

jų apyvartas ir likučius, palūkanas, skolinius įsipareigojimus, vertybinius popierius, draudimo įmokas, pensijų draudimo įmokas, taip pat kitą informaciją, reikalingą mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti. Juridiniai asmenys turės teikti informaciją apie fizinių asmenų piniginius įnašus, atsiskaitytinai gautas sumas, apmokėtas juridinio asmens išlaidas, taip pat – apie iš užsienio juridinių asmenų gautas paslaugas Lietuvoje, iš užsienio „išsinuomotus darbuotojus“. Fiziniai asmenys, mokesčių administratoriui pareikalavus, privalės juridinę galią turinčiais dokumentais pagrįsti savo turto išigijimo ir pajamų gavimo šaltinius. Siūloma, kad MAI nuostatos įsigaliotų nuo 2015 m. sausio 1 d., o nuostata dėl finansų rinkų teikiamos informacijos – nuo 2016 m. sausio 1 d.

Teisininkai pasisakė dėl pavardžių rašybos

Vilnius (BNS) – Pradėdamas svarstyti projektą dėl pavardžių originalios rašybos asmens dokumentuose Seimas turi gauti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) išvadą. Socialdemokratų įregistruotą projektą įvertinęs Seimo kanceliarijos Teisės departamento pažymi, kad oficiali VLKK pozicija būtina projekto svarstymo ir priėmimo stadijose, pateikimo stadijai tokios išvados nereikalaujama.

Savo išvadą Seimo teisininkai grindžia Konstitucinio Teismo vasarį paskelbtu sprendimu, kad nustatydama vardo ir pavardės rašymo pase taisyklės Seimas turi gauti lietuvių kal-

bos specialistų „aiškiai išdėstyta pozicija, aiškius siūlymus, į kuriuos įstatymų leidėjas negali neatsižvelgti“.

Teismas taip pat išaiškino, kad kalbininkų siūlymu gali būti nustatytos ir kitokios taisyklės, nei esančios Aukščiausiosios Tarybos 1991 metų nutarime. Šiame nutarime įtvirtinta, kad nelietuvių vardai ir pavardės pase rašomi lietuviškais rašmenimis pagal tarimą.

Seime yra įregistruoti du alternatyvūs projektai dėl originalios pavardžių rašybos asmens dokumentuose.

JAV pasiūlė Ukrainai pagalbos paketą

Kijevas („Draugo“ info) – JAV viceprezidentas Joe Biden Kijeve Ukrainos parlamentarams, tarp kurių buvo ir kandidatų į prezidentus, sakė, kad Jungtinės Valstijos yra pasirengusios padėti Ukrainos ekonomikai, bet perspėjo, kad jie privalo kovoti su plačiai išplitusios korupcijos „vėžiu“.

Pasak J. Bideno, gegužės 25 d. įvyksiantys Ukrainos prezidento rinkimai bus svarbiausi per šalies istoriją ir Washingtonas yra pasirengęs padėti juos surengti. J. Biden taip pat sakė, kad JAV yra pasirengusios padėti Ukrainos vadovams pasiekti nacionalinę vienybę. Jis perdavė žinią apie prezidento Barack Obama palaikymą istorinėje progoje pradėti reformas.

JAV pasiūlė Ukrainai naują 50

mln. dolerių pagalbos ekonominėms ir politinėms reformoms paketą. Baltieji Rūmai taip pat pasiūlė papildomą 8 mln. dolerių neletalinę karinę pagalbą, kuri, be kitų dalykų, apims radijo ryšio ir transporto priemones. Washingtonas pasirengęs toliau teikti pagalbą Ukrainai po gegužės 25 dieną įvyksiančių valstybės vadovo rinkimų, ir teigiama, kad 11,4 mlrd. dolerių iš šio pagalbos paketo bus skirta užtikrinti to balsavimo sąžiningumą.

Amerikiečių ekspertai taip pat padės Ukrainai ieškoti būdų mažinti priklausomybę nuo rusiškų dujų ir kovoti su korupcija. Tai yra aukščiausio rango JAV pareigūno vizitas nuo to laiko, kai kilo Ukrainos krizė.

Rusija nerimauja ir žvalgosi naujų rinkų

Ankara (ELTA) – Turkijos energetikos ministras Taner Yıldız paskelbė, kad Turkija ir Rusija iš principo susitarė padidinti „Blue Stream“ dujotiekio, kuriuo tiekiamos rusiškos dujos per Juodąją jūrą, pajėgumą nuo 16 milijardų kubinių metrų iki 19 milijardų kubinių metrų. Ministras T. Yil-

diz taip pat teigė, kad Turkija derės su Rusija dėl naujos sutarties, kuri leistų privačiam sektoriui įsigyti gamtinių dujų „protinga“ kaina. Turkija taip pat planuoja importuoti elektrą iš Irano, Gruzijos ir Bulgarijos vasarą, jei dėl sausros kiltų problemų gaminant elektrą.

Roma ruošiasi priimti piligrimų antplūdį

Roma (Vatikano radijas) – Likus nepilnai savaitei iki iškilmų, kai Gailėstingumo sekmadienį popiežius Pranciškus Šv. Petro aikštėje paskelbs šventaisiais du savo pirmtakus – pal. Joną XXIII ir pal. Joną Paulių II, Romos miestas pasirengęs priimti iki 3 milijonų atvykėlių. Italijos Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, balandžio 27 d. vyksiančioje kanonizacijoje planuoja dalyvauti devyniolikos valstybių vadovai, 24 premjerai, oficialios

delegacijos iš 54 šalių. Pasaulietinė spauda ta proga Romai suteikė „superžvaigždės Romos“ vardą. Pasak Romos mero, tikimasi mažiausiai 800 000 piligrimų, tarp jų – 5,000 maldininkų iš Lenkijos, atvyksiančių specialiais penkiais traukiniais. Įvairiose Romos centro vietose bus įrengta septyniolika didžiulių ekranų, per kuriuos bus galima tiesiogiai stebėti tiesiogines kanonizacijos iškilmes.

V. Janukovyčiaus „šeima“ dirbo kaip mafija

Kijevas (Delfi.lt) – Neseniai paaiškėjo, jog vadinamoji buvusiojo Ukrainos prezidento Viktoro Janukovyčiaus „šeima“ legalizavo ir nusikalstamais būdais pasisavino daugiau nei 9 mlrd. dolerių (22,46 mlrd. Lt).

Sprukdamas iš savo Mežgorjės rezidencijos, V. Janukovyčius išvyko kartu su keturiais sunkvežimiais, kurie visi buvo prikrauti vertingiausių jo asmeninių daiktų. Sumos ir skaičiai stebina ir glumina. Pareigūnai teigia, jog prezidentas ir jo artimiausia aplinka iš Ukrainos valstybės biudžeto pasisavino mažiausiai 15,65 mlrd. Lt. Teisėsaugos pareigūnai išaiškino 14 bankų, per kuriuos buvęs prezidentas išplėvė daugiau nei 140 mlrd. grivinių (30,91 mlrd. Lt). Ekspertų teigimu, tikroji pasivogtų lėšų suma oficialiai skelbiamus skaičius viršija mažą mažiausiai du kartus.

Buvusio Ukrainos prezidento verslo imperijos struktūra primena schemą, pagal kurią dirba Italijos mafija. Donas – pats V. Janukovyčius. Jėgos struktūroms ir teisėsaugos institucijoms sumaniai vadovavo Viktoras Pšonka, Aleksandras Jakimenka ir Viktoras Zacharčenko. Ministrų kabinetui vadovavo dar vienas saviškis – Nikolajus Azarovas. Savi valdė ir atskiras ministerijas – būtina paminėti finansų, sveikatos apsaugos ministerijas. Statytiniai buvo atsakingi ir už šalies prezidento administraciją, mui-

tų ir mokesčių sistemas. Kol vyresnieji užsiėmė valdžios prorektorato aprūpinimu, jaunesnieji rūpinosi finansais. Šalyje be trukdžių veikė ištisa konvertacinių centrų sistema, kurioje sukosi milijardai. Tuo tarpu Nacionalinis bankas „nematė“ akivaizdaus bankų-plovyklų egzistavimo. Komisiniai paskutiniu metu buvo 15 proc., t. y. išsiuntus į firmos sąskaitą vienai dienai vieną milijardą, ši firma sau pasilieka 150 milijonų ir grąžina grynais 800 milijonų.

V. Janukovyčiaus oligarchinio klanu verslu tapo ne tik valstybės finansai, bet ir teisėtvara. Vos per paskutinius keturis mėnesius ekspertai aptiko mažiausiai 20 slaptų teisės aktų, kurie nebuvo priimti nustatyta tvarka.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuvio sukurtas prietaisas dviratininkams: nereikia prakaituoti

„Rubbee” siūlo važiuoti dviračiu be jokių pastangų... dviratininkams net nereikia minti pedalų. Šis lengvo svorio elektroninis prietaisas vos per minutę pritaikomas prie dviračio. Kai tik jis pritvirtinamas ir įjungiamas, dviratininkai gali pakelti kojas nuo pedalų ir visą darbą perleisti „Rubbee”.

Šį prietaisą sukūrė dviračių entuziastas, lietuvis Gediminas Nemanis.

„Rubbee” unikalus tuo, kaip perduoda energiją tiesiai į dviračio padangą, nes mes nenaudojame jokių grandinių, diržų, krumplių ar pavarų mechanizmų. Štai kodėl „Rubbee” yra kompaktiškas, lengvas ir lengvai pritaikomas prie kiekvieno dviračio”, – sakė „Rubbee” išradėjas Gediminas Nemanis.

Vandeniui atsparus prietaisas prisitvirtina prie dviračio sėdynės vamzdžio po balneliu, padedant lengvai užspaudžiamai svirtelėi. Smūgius sugeriantis įrenginys nuolat liečiasi su dviračio galinio rato padanga.

„Rubbee” variklis kontroliuojamas per droselį, pritaikytą prie dviračio rankenos. Su „Rubbee” varikliu, dirbančiu nuo 14 voltų baterijos, galima nuvažiuoti iki 25 kilometrų.

Šis prietaisas nėra pigus – jis kainuoja 1,200 dolerių, bet G. Nemanis sako, kad jis padeda sutaupyti kitoje srityje.

„Žmonės renkasi „Rubbee”, nes tuomet jie gali pasilikti senus turimus dviračius. Jiems nereikia jų išmesti ir pirkti naujo motorolerio. Štai kodėl galima naudoti „Rubbee” ir taip pat naudoti seną dviratį”, – sakė G. Nemanis.

„Rubbee” buvo tobulinamas ir ruošiamas komercinei prekybai dvejus metus, bet dabar, G. Nemanio teigimu, jo išradimas tikrai gali elektrizuoti dviračių rinką.

Reuters info

Priimtas Euro įvedimo įstatymas

Seime priimtas Euro įvedimo Lietuvoje įstatymas, kuriuo nutarta nustatyti pasirengimo įvesti eurą, litų keitimo į eurus, litais išreikštų verčių perskaičiavimo į eurus išreikštas vertes šalyje įvedus eurą ir litų išėmimo iš apyvartos tvarką.

„Sveikinu Seimo valdančiuosius ir opoziciją, priėmus itin svarbų įstatymą. Galima sakyti, tai paskutinis žingsnis, kuris lems litų keitimo į eurus tvarką. Euro įvedimas nuo 2015-ųjų – nuoseklios Lietuvos eurointegracinės politikos tęsė. Gilesnė integracija stiprina šalies saugumą, didina politinį Lietuvos svorį Europos bei tarptautinėje erdvėje”, – sako ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius.

Įstatyme nustatyta bendra matematinė apvalinimo taisyklė, kai apvalinama į mažesnę pusę, jei po kablelio skaitmuo mažesnis už 5, ir į didesnę – kai skaitmuo 5 arba didesnis.

Kainos litais ir eurai bus skelbiamos praėjus 30 kalendorinių dienų po Europos Sąjungos Tarybos neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kuro nustatymo dienos ir 6 mėnesius po euro įvedimo dienos.

Vyriausybės pranešimas

Baltijos jūroje pradėta tiesti elektros jungtis su Švedija

Pradėtas vienas reikšmingiausių Lietuvos strateginių energetikos projektų, 450 kilometrų ilgio tarptautinės elektros jungties „NordBalt” darbų etapų – kabelių klojimas Baltijos jūros dugne. Iki rudens planuojama nutiesti daugiau nei pusę elektros jungties. Kabelių tiesimo darbai bus pabaigti kitą pavasarį.

„Džiugu, kad pradedamas dar vienas apčiuopiamas ir matomas elektros jungties su Švedija darbų etapas. 2015 m. gruodį pradėjus šios jungties eksploataciją, elektros importo į Baltijos šalį galimybės padidės daugiau kaip trečdaliu. Smarkiai išaugusios galimybės importuoti elektrą iš Skandinavijos šalių turės reikšmės ir elektros rinkos dalyviams, ir vartotojams: statistika rodo, kad vidutinės kiekvieno mėnesio elektros kainos biržoje Skandinavijoje yra mažesnės nei Lietuvoje”, – sakė energetikos ministras Jaroslavas Neverovičius.

„NordBalt” elektros jungtis sujungs Baltijos ir Šiaurės Europos valstybių elektros energetikos sistemas, užtikrins elektros tiekimo saugumą ir patikimumą bei sudarys technines sąlygas integruoti Lietuvos ir besiformuojančią Baltijos valstybių elektros rinką į bendrą Šiaurės Europos regiono valstybių elektros rinką bei prekiauti elektra su Šiaurės Europa.

Būsimojo elektros tilto galia siekia 700 megavatų. Viso projekto preliminarinė vertė yra 1,9 mlrd. litų. Projektas finansuojamas Lietuvos, Švedijos ir Europos Sąjungos lėšomis.

Mėsos perdirbėjai turėtų dairytis po JAV didmiesčius

Jeigu Lietuva nori rasti nišą JAV mėsos rinkoje, turi orientuotis į Čikagą ar New Yorką. Taip teigė „AgroBalt 2014” parodoje dalyvavęs Amerikos mėsos instituto (AMI) viceprezidentas William W. Westman.

Pristatydamas institutą AMI viceprezidentas pabrėžė, kad maisto sauga – vienas svarbiausių instituto tikslų. Todėl jis turi 7 tūkst. inspektorių, dirbančių AMI įmonėse, kurie kuruoja maisto saugos sritį. Tačiau AMI rūpinasi ne tik maisto sauga, bet ir gyvulių gerove. 95 proc. raudonos mėsos ir 75 proc. paukštienos gaminančių JAV įmonių yra susijusios su šiuo institutu. W. W. Westman didžiuojasi, kad jo kompanija tiekia vartotojams saugiausią mėsą JAV.

Washingtono AMI glaudžiai bendradarbiauja su Kongresu, įvairiais valstybės departamentais, o jų darbuotojai kasdien seka su maisto sauga ir kokybe susijusius teisės aktus visame pasaulyje. „Mėsos institutas, sakyčiau, nėra tik Amerikos institucija – tai tarptautinis institutas, kadangi dirbame su importu ir turime ryšių su Vokietija, Italija, Kinija, Kanada, Meksika, Brazilija, Japonija ir kitomis šalimis. Tarptautinė prekyba mums yra labai svarbi”, – pabrėžė W. W. Westman.

Pasaulio mėsos gamybos apimtys nepatenkina žmonijos poreikių. Amerikoje mėsos vartojimas vienam gyventojui pradėjo mažėti, tačiau Kinijoje, besivystančiose šalyse, paklausa tik didėja. Nuo 2000-ųjų plečiasi paukštienos gamybos JAV apimtys. Tačiau W. W. Westman atkreipė dėmesį, kad jautienos tiekimo kiekiai labai sumažėjo ir šiuo metu prilygta 1952 m. rodikliams.

Paukštienos importui į JAV taikomi itin griežti reikalavimai ir eksportuoti savo produkciją turi teisę labai mažai šalių. Tai Prancūzija, Čilė, Meksika ir pastaruosiu metu leidimą gavusi Korėja.

„Tai yra lyg mažas klubas, gauti tokį leidimą labai sunku. O erieniai ir avienai JAV rinka – pakankamai atvira”, – pastebėjo pranešėjas.

Gauti leidimą eksportui į JAV nėra lengva. Vis dėlto importas JAV, anot jo, labai svarbus. Pastaraisiais metais šalis importavo šviežios, šaldytos ir atšaldytos mėsos iš Australijos, Kanados, Meksikos, Urugvajaus už 3,4 milijardo dolerių. Už 325,6 mln. – termiškai apdorotos jautienos iš Brazilijos, Naujosios Zelandijos, Urugvajaus ir Australijos. Importuojama mėsa turi atitikti Gyvulių ir gyvūnų sveikatos tikrinimo bei Maisto saugos ir licencijavimo tarnybų nustatytas taisykles.

Kalbėdamas apie Lietuvos, taip pat ir kitų ES šalių verslo galimybes rasti vietą JAV mėsos rinkoje, W. W. Westman patarė orientuotis į Čikagos ar New Yorko miestus. Jo teigimu, paprasčiau būtų pradėti nuo apdorotų ir ekologiškų produktų.

„Susidomėjusiems patarčiau atvykti į birželį New Yorke organizuojamą maisto pramonės parodą „Fancy Food”. Joje gauti išpūdziai leistų susidaryti vaizdą, kokiems produktams būtų paklausa JAV rinkoje, kas joje parduodama”, – kalbėjo W. W. Westman.

Amerikos mėsos instituto viceprezidentas atkreipė dėmesį, jog 2013 m. JAV ir ES pradėjo derybas dėl laisvesnio produktų judėjimo, tai – vadinamoji transatlantinė prekybos ir investicijų partnerystė. Tai labai svarbios derybos, kurios sumažins prekybos barjerus ir užtikrins laisvesnį produktų judėjimą.

Seminare apie JAV rinką taip pat įdomių minčių pateikė Maisto rinkodaros instituto ekspertas Erik R. Lieberman. Parodoje jam labai patiko kiaušienos vytintas ir šaltai rūkytas kumpis, tokiu pačiu būdu pagamintos dešros. Svečias šiuos produktus įvardijo kaip išskirtinius ir iškart patarė juos eksportuoti į JAV.

Inspektoriai iš JAV, praėjusią vasarą lankęsi Lietuvoje, yra parengę oficialią ataskaitą, kad Lietuvos įmonės atitinka JAV reikalavimus, tačiau dar reikia išspręsti techninius klausimus, kad atsivertų vartai į šią milžinišką rinką.

Parengė Vitalius Zaikauskas

Valiutų santykis (2014 metų balandžio 22 d.)

1 USD (JAV doleris) – 2,50 LTL
1 EUR (euras) – 3,45 LTL
1 AUD (Australijos doleris) – 2,33 LTL
1 CAD (Kanados doleris) – 2,27 LTL
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,19 LTL
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,14 LTL

evworld.com nuotr.

William W. Westman

Keliauti su gintariuku kišenėje

GERDA BUTKUVIENĖ

Ilgą laiką buvo kalbama apie gintaro kelionę – milijonus metų trukusią sakų slinkimo pušų kamienais istoriją, senojo prekybinio Gintaro kelio išsiraizgymą nuo Baltijos jūros iki Juodosios bei Viduržiemio jūrų, gintaro virsmus pinigų, papuošalu, vaistu... Dabar vis dažniau imama kalbėti apie kelionę į gintarą – į naują jo pažinimą bei pripažinimą. Netikėtai tokios kelionės stotelės yra išsibarsčiusios ne tik po visą Lietuvą ar pajūrį, bet susitelkusios ir čia pat, Vilniuje.

Gintaro – ir į muziejų, ir į bangas

„Jei netoli kranto vandenyje pastebėjote tamsią, kunkuliuojančią dėmę iš žolių ir pagaliukų, virš kurios skraido kirai ir jeigu dar pučia palankus vėjas, belieka kantriai laukti, kol dėmė priartės prie kranto. Dėmė priartėjus, prasideda kova su bangomis ir didžioji ‘medžioklė’, turinti savo ypatumų. Gaudant gintarą galima stovėti nugara į jūrą. Tada, bangai grįžtant, ji išsiskleidžia kaip vėduoklė, galima pamatyti ir ‘pričiuopti’ gintarą. Bet kai bangos didelės, rizikuoti ir bristi gilyn neverta, nes galite būti ne tik gerai išprausti, bet ir įtraukti į jūros gelmes. Kai bangos meta daug jūros šiukšlių, labiau tinka gaudymo būdas, kai gaudytojas akiai beda graibštą į bangas, vildamasis, kad kartu su jūros šiukšlėmis įklius ir gintarai. Po to visas pagautas turtas iškratomas ant kranto ir surenkamas laimikis. Jei pamatei vandenyje stambų gintarą, bet nespėjai jo iškart sugauti, gintaras grįš į jūrą ir stovėk nestovėjęs, jo jau nebepamatysi. Gintaro gaudymas – azartiškas procesas. Pataikei ant bangos, gintaras ‘eina’ – neįjauti nei šalčio, nei alkio, malonumas nustelbia viską. Po kelių valandų pasikeičia vėjas, srovė, ir jūros šiukšlės

dingsta kartu su gintaru... iki kito karto. Ir dažniausiai, atėjęs į tą pačią vietą kitą dieną jau nieko nepeši”.

Taip apie šiuolaikinę gintaro žvejybą pasakoja Klaipėdos gidas bei gintaro gaudytojas Igoris Osnač. Ekskursijų dalyviams, kuriuos jis kartais suburia 4 val. ryto ties Karkle ar Melnrage, apsiginklavusiems graibštais, neperšlampama apranga, įsimovusiems į guminius batus Igoris aiškina, kad didžiausia tikimybė gintaro aptikti kartu su jūros pagaliukais, kriauklėmis, augalais po audrų. Jūra jau turi būti aprimusi, bangos ne aukštesnės nei metras. Jei nusišypsos sėkmė, gali pavykti pagauti kelis šimtus gramų nedidelių kantaro gabaliukų, rečiau – stambesnius kelių šimtų gramų gintarus.

Gintaro gaudytojo žiniomis, prie mūsų krantų gintarą sunėša jūros bei Kuršių marių srovės. Taip pat nuolat gilinant Klaipėdos uosto farvaterį, paliečiamas ir gintaringasis sluoksnis, kuriame yra apie 112 tonų gintaro. Manoma, kad gintaringas sluoksnis užima net 3000 ha plotą. Iškastas gruntas, kuriame yra ir gintaro, iškraunamas atviroje jūroje. Tai – vienas iš paaiškinimų, kodėl vis dar galime džiaugtis „jūros auksu”.

Nenuostabu, kad dažna „gintarinė” kelionė prasideda būtent pajūryje. Čia – ne tik Palangos gintaro muziejus, jau pusę amžiaus vedantis gintaro metraštį, ir visus kone labiausiai dominantis Saulės akmens detektyvu, bet ir šeštadieniniai gintaro turgūs, sėkmę nešanti 2 m ilgio gintarinė stinta, nuo 2013 m. kybanti Stintų ordino „pilyje” – kavineje „Molinis ašotis”, ir, per Velykas, į Basanavičiaus gatvę atridenamas milžiniškas gintarinis margutis. Nenusėkus gintaro gaudymui su graibštu, galima sudalyvauti pavasarinėje šventėje Gintarinis savaitgalis. Jos metu Neptūnas išbarsto apie 80 kg gintaro! Sakoma, žmonės „prižvejoja” gintariukų ne tik į kišenes, bet ir į kapišonus.

Lietuvos pajūriu vingiuoja ir sudarytas Baltijos gintaro kelias, daugiau nei 400 km ruože apjungiantis Kaliningradą, Jantarnyj miestelį su tebeveikiančiu gintaro kombinatu ir didžiausiomis pasaulyje gintaro kasyklomis, Palangą, Nidą, Klaipėdą, Karklę, Šventąją bei Liepoją, Pavilostą ir Ventspilį Latvijoje.

Ar žinojote, pavyzdžiui, kad Šventojoje esančiame Žemaičių alke per pagoniškąją Jorės šventę balandžio mėnesį aukojamos gintaro dulkės? O Nidoje – ne tik moderni Mizgirių gintaro galerija, bet ir gintaro magas Algirdas Marčius, „buriantis” gintaro amuletais. Jai gali prišaukti ne tik sėkmę, bet ir ilgai lauktą vaikėlį, turtus, grožį ar sveikatą.

Būtina stotelė pakeliui į Palangą – viešnagė pas gintaro meistrą Alfredą Jonušą. Jo įkurtoje žemaitiškoje-japoniškoje sodyboje – ir rankomis sumeist-rauta Gintaro pilis, ir gintarinės klumpės. O štai kaimyniniame Kretingos rajone – Gintarų kaimas. Tarsi liudijimas, koks svarbus mums Gintaro ar Gintarės vardas. Valstybinio turizmo departamento duomenimis, lietuvių su tokiais vardais yra daugiau nei 20 tūkst.! O kas suskaičiuos visas įmones, pavadintas „gintarinėmis”, ar gaminančias „gintarinis” makaronus, šokoladinius saldainius, alų, bal-dus bei kt.?.

6 gintaro pojūčiai

O štai įrodymas, kad gintaras netiesiogiai – kiekvieno kišenėje. Ar prisiminsite, kur galite regėti šiuos S. Daukanto žodžius?:

„Lietuvos žiamės wajsius gintaras buva jau žiloje senowie žinomas ir branginamas, kurį ne wien su auksu, bet su pačiu žemčiūgu ligina”.

Ogi ant 100 lt banknoto! Labai simboliška gintaro, kaip pirmą kartą valiutos, ir dabartinio nacionalinio pinigų sąsaja. Daugiau apie prekybinę gintaro vertę – pačiame Vilniaus centre, Gedimino pr., esančiame moderniam Pinigų muziejuje.

Apie milijonų metų gintaro istoriją – ir po XVII a. Vilniaus požemių skliautais Šv. Mykolo gatvėje. Čia įsikūrusi Kazimiero ir Virginijos Mizgirių Gintaro galerija ir muziejus. Juose – ne tik skirtingose pasaulio šalyse, tokiose kaip Japonija ar Pietų Amerika, randamo gintaro pavyzdžiai, bet ir paslaptingojo Juodkrantės lobio, rasto XIX a., kopija, unikalūs inkliuzai. Pavyzdžiui, sakoma, kad čia eksponuojamas gintare įklimpęs priešistorinis driežas – vienas iš penkių pasaulyje esančių tokių itin retų inkliuzų.

Kita istorinė gintaro „stotelė” sostinėje – Valdovų rūmai. Nors nėra duomenų, kad gintaro papuošalais dabinosi Barbora Radvilaitė (jos brangenbių dėžutėje vyravo perlai), būtent šiaurinio korpuso kasinėjimų metu buvo atrastos XIV a. gintaro dirbtu-

vių liekanos, taip pat – gintarinis žiedas ir net V a. gintaro karolis.

„Galbūt sunku patikėti, bet į 2,5 val. ekskursiją vos sutalpinome išskirtiniausias vietas, kurias pavadiname gintaro salomis Vilniuje. Nusprendėme susitelkti į 6 pojūčius, kuriais galime pažinti gintarą: išgirsti jo atsiradimo istoriją, užuosti gintaro aliejų ar pudrą, paragauti gintaro vandens ar arbatos, pajusti skirtumą tarp tikro gintaro ir falsifikato, pamatyti šiuolaikinę gintaro manufaktūrą ar net basomis užlipti ant 100 kg gintaro. Be to, kiekvienas turo dalyvis rankomis pats pasigamina gintarinį amuletą su meistro staklėmis. Susidomėjusieji gali išbandyti ir gintaro masažą ar gintarinės pirties procedūras. Ir visa tai – Vilniuje!” – pasakoja Jurga Gabartienė, vietinio kelionių organizatoriaus „LToursIDEAS”, rengiančio teminius turus, vadovė.

Pasak jos, „Gintarinės salos Vilniuje” – viena populiariausių ekskursijų tarp svečių iš užsienio. Jie suklūsta išgirde, kad lietuvės juvelyrės Jurgos Lago kurtais gintaro papuošalais puošiasi net Catherine Ashton ir Hillary Clinton. O Žvėryne esančios gintaro saunos prototipas yra ir pas Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną.

Negana to, Lietuvos sostinėje, pasirodo, esama ir Gintaro kambario! Aušros Vartų gatvėje esančio Š. Davainiui priklausančio gintaro muziejaus-parduotuvės sienos – iš gintaro! O naujajame sostinės viešbutyje „Comfort” Naujamiestyje nakvynei galima išsirinkti Gintaro kambario fragmentais dekoruotą kambarį su gintaro pagalvėmis ir gintaro aromatu.

Ir viena pavasarinė naujiena: šiemet Bernardinų sode jau turėtų pražysti ir Olandijos ambasados dovanota speciali tulpių veislė, kuriai suteiktas Gintarinės Lietuvos vardas.

Nuo Everesto iki kosmoso

Lietuva vis kryptingiau pasauliui pristatoma kaip gintaro šalis. 2013 m. „Wizzair” skrydžių žurnale straipsnis, skirtas mūsų šaliai, buvo pavadinta „Lietuva – šalis, kur prasideda gintaro kelias”. Naujajį, rinkodarinį Gintaro kelią per visus žemynus tiesia Valstybinis turizmo departamentas, remiamas Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos. Jis pabrėžia, kad Baltijos gintaro išskirtinumas – sudėtyje esantys 8 proc. gintaro rūgštis, kuri atveria plačias galimybes gintarą panaudoti tiek medicinoje, tiek kulinarijoje, tiek kosmetikoje ir SPA.

Puikiausias gintaro panaudojimo SPA pavyzdys – Druskininkų kurortas. Čia veikia patentuotas gydomas Gintaro kambarys, įkurtas profesoriaus P. Dagilio, o nuo pernai gintaras čia imtas naudoti net odontologijoje! O juk gintaro inovacijų medicinoje ir moksle pradžia – mūsų protėvių naudotas gintaras ausų skausmams malšinti, palengvinti dantų dygimą vaikams, smilkant gintarą saugotasi nuo maro ir epidemijų, ar net šunis nuo blusų.

Kiek toli sklinda žinutė apie gintarą liudijo viena iš 2013 m. surengtų Sėkmingiausio Lietuvos turizmo projekto apdovanojimų nominacijų, pavadinta „Tolimiausia baltiško gintaro kelionė”. Joje buvo pristatyta jachtos „Ambersail” kelionė aplink pasaulį, gintaro kelionė į kosmosą (juk pirmajame lietuviškame palydove buvo įmontuotas ir gintaro gabalėlis) bei ... gintaras aukščiausiose pasaulio viršūnėse. Pasirodo, alpinistas Vladas Vitkauskas kiekvienoje ap-lankytoje viršukalnėje palieka gintarinį pėdsaką, įskaitant ir Everestą.

„Dovanų Kalnui pabėriau žiupsnelį Baltijos jūros gintarėlių. Dėkoju Tensingo kalba: ‘Tudži čej, Džomolungma, tudži čej. Ačiū, kad priėmei, kad leidi paliesti Svajonę’...” (ištrauka iš V. Vitkauskos knygos „Everestas – manoji lemtis”).

Gintarinę Lietuvą garsina ir Marius Jovaiša, sukūręs šalies prekės ženklą – Vytį gintarinėje širdyje, ir Vilniaus meras Artūras Zuokas, svečiams įteikiantis savo vizitinę kortelę, papuošą gintariniu angeliuku, ir Mis Lietuva, kurios karūnoje inkrustuoti gintarai, ir net mūsų krepšininkai, juk „Eurobasket” medaliai buvo su gintarais, o ir čempionato simboliu pasirinktas būtent Amberis („gintarinė” krepšinio atributiką galima apžiūrėti Krepšinio muziejuje Joniškėje).

Tad galbūt „gintarinė” Lietuva išties yra tai, ku galime nustebinti ir sudominti ne tik svečius iš užsienio, bet ir pačius lietuvius. Tik leisdami į kelią nepamirškite įsidėti į kišenę gintaro gabalėlio. Sakoma, anksčiau iš namų be jo neišeidavo joks lietuvis. Kad sėkmė nepasitrauktų ir bloga akis nenužiūrėtų.

SVEIKATA

Apsisaugokime nuo kenksmingo saulės poveikio

DR. ONUTĖ RADZEVIČIENĖ

Visi puikiai žinome, kad saulė gerina mūsų psichinę būklę, skatina vitamino D gamybą, didina gyvybinę ir dvasinę energiją, stiprina imuninę sistemą, suteikia odai gelsvą ar rusvą atspalvį. Ultravioletiniai saulės spinduliai (UV) veikia antibakteriškai, antiseptiškai, palengvina uždegiminių odos ligų gydymą. Tačiau, ar visuomet taip visų mėgiama saulė yra naudinga? Ar nesukelia nepageidaujamų padarinių? Ar nepakenkia sveikatai? Kaip saugiai naudotis saulės teikiamais malonumais?

UV spinduliai

Saulė spinduliuoja 3 rūšių spindulius: UVA (ultravioletinius A spindulius), UVB (ultravioletinius B spindulius) ir UVC (ultravioletinius C spindulius). UVC spinduliai beveik pilnai sulaikomi ozono sluoksnio ir mus mažai pasiekia, todėl didelių problemų nesukelia. UVB spinduliai veikia į išorinį odos sluoksnį – epidermį. Jų poveikyje oda parausta, po kelių dienų patamsėja dėl padidinto melanino kiekio. Taip oda stengiasi apsaugoti nuo per didelio saulės spindulių kiekio. UVA spinduliai skverbiasi giliau į dermą, sukeldami greitą odos pigmentaciją, trunkančią 12–24 val., sutrikdo elastino ir kalogeno skaidulų gamybą, todėl odoje atsiranda smulkių raukšlelių, oda darosi šiurkšti, išplonėja, išryškėja kraujagyslių tinklas, atsiranda pigmentinės dėmės. Šio proceso pasekmė – odos senėjimas. Saulės spinduliai didina laisvųjų radikalų kiekį, todėl gali išsivystyti vėžiniai susirgimai, iš kurių piktybiškiausias yra melanoma. Melanoma sudaro 11 proc. visų vėžinių susirgimų, ir mirtingumas nuo jos net 75 proc.

Saulė – mums reikalinga

Saikingas saulės spindulių kiekis mums yra reikalingas. Saulės poveikyje gaminasi vitaminas D, kuris yra reikalingas palaikyti normalią kalcio apykaitą, užtikrinti kaulų stiprumą, reguliuoti širdies veiklą, stiprinti imuninę sistemą. Paskutinių tyrimų duomenimis vitaminas D gali sumažinti galimybę susirgti kai kuriais vėžiniais susirgimais, kaip storosios žarnos, prostatos, krūtų, kiaušidžių. Ta-

čiau, žinant, kad per didelis spindulių kiekis gali sukelti rimtus organizmo pakenkimus, reikia džiaugtis saule saikingai ir stengtis apsaugoti nuo per gausių UV spindulių.

Apsauga nuo saulės

Geriausia apsauga nuo saulės – galvos apdangalai, akiniai nuo saulės, rūbai ir pavėsis. Reikia stengtis riboti buvimo saulėje laiką, pasilikti patalpoje nuo 10 val. r. iki 2 val. p. p., kai UV radiacija yra didžiausia. Čia gali pagelbėti „šešėlio taisyklė“ – kuo šešėlis trumpesnis, tuo spinduliavimas intensyvesnis. Tokiu metu patartina riboti buvimo saulėje laiką. Tačiau reikia atsiminti, kad 20 min. per dieną buvimas saulėje yra būtinas, kad organizme pasigamintų pakankamas vitamino D kiekis.

Apsaugos nuo saulės kremai

Stengiantis apsaugoti nuo per didelio spindulių kiekio yra naudojamos apsaugos nuo saulės priemonės, kurios yra žymimos SPF (angl. Sun Protection Factor). SPF padauginus iš 10, gaunasi laikas, kurį asmuo gali praleisti saulėje. Tačiau reikia atsiminti, kad kremų naudojimas apsaugo nuo UVB, bet neapsaugo nuo UVA spindulių. Pastaraisiais metais pradėjus daugiau domėtis apsaugos nuo saulės priemonėmis, rasta, kad jos gali organizmui daugiau pakenkti nei padėti. Kai kurie gydytojai ir mokslininkai teigia, kad saulės spindulių poveikyje cheminės medžiagos, esančios kremų nuo saulės sudėtyje, skatina laisvųjų radikalų vystymąsi, pagreitina vėžinių ląstelių dalijimąsi, paveikia reprodukcinę sistemą, sutrikdo skydliaukės hormonų sintezę. Išvadoje – laisvųjų radikalų vystymąsi skatina ne tik saulė, bet ir apsaugos nuo saulės priemonės.

2010 m. JAV Gamtos apsaugos darbo grupė („Environmental Working Group“) pateikė tokias išvadas apie apsaugos nuo saulės kremus:

- iš 500 tirtų apsaugos nuo saulės kremų tik 8 proc. buvo veiksmingi, ir tik tie, kurių sudėtyje buvo cinko oksido (*Zinci Oxidate*) ir titano dioksido (*Titanium Dioxide*). Tai yra metalų oksidai, kurie nepatenka į gilesnius odos sluoksnius, pasilieka ant odos paviršiaus ir kaip veidrodys atspindi UVA ir UVB spindulius, neleisdami jiems įsiskverbti į odą.

- Kremai nuo saulės neapsaugo nuo odos vėžio.

- Yra duomenų, kad kai kurios cheminės medžiagos, esančios kremuose, gali sukelti odos vėžį.

- Įrodyta, kad tokiuose kremuose esančios medžiagos kaip *3-Benzophenone*, *3-Benzylidene*, *4-Methylbenzylidene Camphor*, yra toksiškos, sukelia hormonų disbalansą ir odos alergijas.

- Kremų, kurių SPF yra daugiau nei 50, nauda abejotina, privalumai nepagrįsti.

- Vartotojai tepa tik ketvirtadalį reikalingo kremo kiekio, tepa per retai, ilgiau būna saulėje, ir per daug įdega. Naudojant įprastinius apsaugos nuo saulės kremus, suardome natūralią odos apsaugą – mikrobiomą, t. y. individualų mikrobu sluoksnį, ir oda tampa dar labiau pažeidžiama.

Kokius kremus naudoti?

Pastaruoju metu vis populiarenes tampa natūralios organinės apsaugos nuo saulės priemonės. Pasirodo, natūralūs augalų aliejai ir ekstraktai gali apsaugoti mūsų odą nuo kenksmingo spinduliavimo. Nors natūrali apsauga nėra tokia stipri kaip cheminė, bet ją naudoti ne tik saugu, bet ir sveika. Naudojant šias priemones oda pamaitinama vitaminais ir kitomis naudingomis medžiagomis, ji gražiai įdega. Natūralūs aliejai gerina odos elastingumą, daugelis jų skatina odos ląstelių atsinaujinimą bei sunaikina saulės spindulių sukeltus laisvuosius radikalus. Norint stipresnės natūralios apsaugos, rinkitės tas, į kurių sudėtį įeina ne tik aliejai ir augalų ekstraktai, bet ir cinko oksidas bei titano dioksidas. Geriausios augalinės medžiagos, galinčios apsaugoti nuo saulės yra aviečių sėklų aliejus (SPF – 28 – 50), sviestamedžio, makadamijų aliejai (6 SPF), jajobos, avokadų (4 SPF), kokoso aliejai (2 SPF). Taip pat

labai vertingi yra šaltalankių, sezamo aliejai, morkų, kviečių sėlenų, granatų ekstraktai. Renkantis apsauginius kremus, patartina skaityti etiketes, susipažinti su kremų sudėtinėmis dalimis, vengiant parabenu, sintetinių kvėpalų bei kitų cheminių priedų, tokių kaip – *Octocrylene*, *Avebenzone*, *Homosalate*, *Octinoxalate*.

Kaip galima sustiprinti odos apsaugines savybes?

Saugantis nuo saulės reikia „iš vidaus“ stiprinti odos apsaugines savybes – valgyti maistą, turtingą antioksidantais, kurie sugeba sugaudyti ir nukenksminti laisvuosius radikalus. Didžiausi antioksidantų klodai – augalų pasaulyje. Evoliucijos eigoje augalai prisitaikė ir sugebėjo saulės spindulius paversti gyvybine energija ir maistu. Beveik kiekvienas augalas gali sugerti laisvuosius radikalus ir sustabdyti neigiamas reakcijas odoje, sukeltas UV spindulių. Todėl vartojant antioksidantus sumažinamas kenksmingas saulės poveikis. Vieni iš stipriausių antioksidantų yra žalioji arbata, vaisiai, šalto spaudimo nerafinuoti aliejai, žalia lapės daržovės – kaip špinatai, brokoliai, paprikos, pomidorai, žiediniai kopūstai, burokai.

Naudojant antioksidantus „išoriškai“ galima taip pat galima sumažinti UV poveikį, stiprinant odos apsaugines savybes. Tepkitės kūną geros kokybės neperdirbtais aliejais.

Džiaukitės atėjusiu pavasariu ir pasirūpinkite savo sveikata!

Apie rūbus, apsaugančius nuo saulės, skalbimo priemones sustiprinančias apsauginį poveikį, apsauginius akinius – kitą kartą.

Paruošta pagal everydaypaleo.com, www.hybridrastamana.com, www.juara.lt, www.bio-kosmetika.lt, www.aromata.lt

Lietuvos šaulių sąjunga

Atkelta iš 7 psl.

Tas vertybes aiškiai nusakė ir jų laikytis prisakė Šaulių sąjungos įkūrėjas Vladas Putvinskis-Putvis. Pareiga šeimai, pareiga Tėvynei, pareiga Šaulių sąjungai. Vadovaukime jomis ir garbingai tarnaukime Lietuvai, Šaulių sąjungai, mūsų Tėvynės labui. Tebūnie visa mūsų dabarties ir ateities šauliška veikla skirta Tėvynės meilei, gynimo dvasiai stiprinti, tarnavimui ir patriotiškumui skatinti. Lai dega ir liepsnoja kilni šauliška dvasia. Tada mums visiems ir Tėvynėje, ir čia, bus naudinga, džiugu. Tai mus stiprins ir ves į naujas pergales ir laimėjimus.

Atiduodame pagarbą ir visuomet prisimename buvusius LŠST vadovus ir visus šaulius, kurie nusipelnę garbos mūsų organizacijoje.

LŠST vadovavo šie asmenys:

Aleksandras Mantautas (1954–1962), Jonas Giedrikas (1962–1964), Alfonsas Valatkaitis (1964–1967), Vladas Išganaitis (1967–1973), Vincas Tamosiūnas (1973–1976), Karolis Milkovaitis (1976–1987).

Nuo 1987 m. iki 2012 m. Sąjungai vadovavo Mykolas Abarius, kuris labai daug gero nuveikė LŠST, LŠSI ir LŠS labui. Nuo 2012 m. LŠSI vadovauja naujas vadas – Julius Rūtenis Butkus.

Aktyviai šauliai veikia ir reiškiasi Čikagoje. Čia yra Vytauto Didžiojo rinktinė ir 3 kuopos. Šauliai visur ir visada pastebimi, jų veikla žinoma ir aktyvi. Jie dalyvauja daugelyje lietuviškų renginių, palaiko ryšius su JAV Lietuvių Bendruomene ir kitomis organizacijomis. Šauliai pasiryžę ir toliau gyvuoti įgyvendinant tautines, pilietinio-patriotinio sąmoningumo vertybes.

Stasys Ignatavičius

Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimo iniciatyvinės grupės steigėjas, Vyčio Kryžiaus ordino kavaliierius

Ernestas Lukoševičius

LŠSI Centro valdybos narys

Irena Šalaviejienė

„Baltijos“ Jūrų šaulių kuopos šaulė

Argentinos lietuvių diasporos socialinio kapitalo raida yra labai prieštaringa. Tikėtina, kad naujosios 1926–1929 m. bangos imigrantai Argentinoje rado virš 5 000 lietuvių ir kelias vos kvėpavusias draugijas. Nuo prieškarinio laikų veikė *Susivienijimas lietuvių Argentinoje*, o kai kas mini ir kitokias organizacijas.

Trumpai charakterizavęs Argentinos lietuvių kultūrinę veiklą 3 deš. viduryje ilgametis protautininkiškosios draugijos Lietuva pirmininkas L. Ryselis yra apie tai užsiminęs:

Lietuvio išėvimo, nublokšto už jūrų marių, pirmas reikalas – sueiti su savo tautiečiais ir kartu su jais kelti išėvimo gyvenimo sunkumus. Čia, ar susirgus, ar staiga nelaimėi ištikus, ar darbo netekus – sunkiau kaip buvo tėviškėje. Tad ir buriasi lietuviai daugiausia savišalpai, o jau susibūrę draisiau ir kultūros darbo imasi.

Iš senų laikų, atkeliavusių čia dar caro laikais lietuvių išėvimo buvo savišalpių organizacijų. Vėliau, po karo, kada išėvija padidėjo, į Buenos Aires buvo paskirtas ir pirmas Lietuvos konsulas p. J. Sinkis. [Jis, anot lietuvių išėvimo, „buvo kaip tėvas“, ir, kiek išga-lėdavo, jais rūpinosi]. Jo ir kelių kitų asmenų iniciatyva buvo įsteigta lietuvių išėvimo savišalpos ir kultūros draugija „Lietuva“.²⁹⁴

Atrodo, kad galime daryti tokią prielaidą: nepaisant fakto, kad Brazilijoje ir iki Lietuvos valstybės atstatymo 1918 m. būta daugiau lietuvių nei Argentinoje (daugiau mažiau tikėtina – 8 000 lietuvių Brazilijoje ir 5 000 imigrantų Argentinoje), tačiau Buenos Airėse jie buvo labiau matomi, nes veikė sąmoningai ir labiau organizuoti. Prie to pridėkime aplinkybę, kad Argentina tais laikais buvo politiškai ir ekonomiškai išoriniam pasauliui didesnę įspūdį dariusi šalis. 1,5 milijono Buenos Airės pranoko savo tarptautine reikšme visas kitas Pietų Amerikos valstybių sostines. Tad lietuvių veiklos aidai ir tarptautinė Argentinos sostinės reikšmė vertė Lietuvos valdžią pirmiausiai čia steigti savo atstovybę.

Kunigas J. Janilionis, nesyk atlikęs Lietuvos užsienio reikalų ministerijos *misiją* ir ministerijos prašymu aprašęs Pietų Afrikos ir Pietų Amerikos lietuvių bendruomenes, taip matė lietuviškąją Argentiną po naujų lietuvių išsilaipinimo:

1930 metais Buenos Aires buvo 3 tautiškai nusistačiusios organizacijos, „Susivienijimas lietuvių Argentinoje“, įsikūręs 1914 m., dr-ja „Lietuva“, įsikūrusi 1928 m. ir lietuvių katalikų šv. Kazimiero bendruomenė – 1930 m. Tačiau nė viena iš šių organizacijų neturėjo savo laikraščio, tuo tarpu kai priešingai tautiškumui elementas komunistai su anarchistais plačiai varė savo propagandą per spaudą.²⁹⁵

Tai, kad autorius savo apybraižoje net nenorėjo minėti nei kairiųjų organizacijų, nei jų spaudos rodo kraštutinę pagiežą ir neapykantą. *Argentinos socialistų sąjunga* buvo skundžiama Argentinos policijai, kaltinant ją komunizmu ir anarchizmu, suplakant į viena tarpusavyje oponavusias kairiųjų pažiūrų sroves. Tuometinio Argentinos dešiniųjų prezidento Uriburu režimas darėsi vis griežtesnis, o jo slaptoji policija ilgai nesvarstė demokratijos idėjų: lietuvių socialistai buvo sutriuškinti, laikraštis uždarytas.

Kunigo (kol nenukrypo nuo savo pašaukimo) J. Janilionio poleminei

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

94

aistra neleido jam, kaip ir daugeliui konservatyvių žmonių, matyti kairiojoje lietuvių visuomenės pusėje ne tik Maskvai ir Kominternui (komunistų internacionalas, XX a. 3–4 deš. buvęs stalininės Sovietų Sąjungos įrankiu tarptautinėje arenoje) tarnavusius komunistus. Žinoma, jie buvo geriausiai organizuoti, gaudavo pinigų iš Sovietų Sąjungos. Tačiau darbininkijos interesus ne fiktyviai, bet nuoširdžiai gynė ir kitos kairiųjų organizacijos, kurios, toli gražu, nebuvo nei komunistų tarnai, nei ignoravo Lietuvos patriotizmą.

Čia argentiniečių lietuvių kairės labai nusipelnė S. Michelonas, turėjęs asmeninių ryšių, draugų, gyvų liudininkų ir daug *pasakojamosios* istorijos šaltinių tuomet, kai rašė savo veikalą *Lietuvių išėvija Amerikoje*. Trumpos istoriko apybraižos iš Argentinos lietuvių draugijų gyvenimo, sudėtos kartu ir sugretintos su oficialios tautininkų ideologijos paveiktais, oficialių pareigų apribotais Lietuvos diplomatų tekstais šiandien yra geriausi šaltiniai, kurie tarp savęs konkuruodami, lei-

džia suprasti svarbiausius organizuotos diasporos gyvenimo ypatumus. Kaip ir Brazilijoje visuomeninis diasporos tinklas buvo audžiamas varžantis kairės – komunistų, socialistų ir net – antikomunistų, ir dešinės – katalikų, krikščioniškosios demokratijos idėjų šalininkų jėgoms. Oficialiai, tautininkų Lietuvos valstybės linijai atstovavo diplomatinio korpuso nariai bei jiems prijaučiantys lietuvių diasporos aktyvistai. Skirtingai nuo Brazilijos, Argentinoje lietuvių visuomeninės organizacijos ir net *Argentinos lietuvių socialistų sąjunga* kūrėsi dar iki Lietuvos valstybės atstatymo 1918 metais. Turėdamos galias tradicijas, jos ne iš karto patyrė Lietuvos valdžios siekius daryti įtaką ir net kontroliuoti tai, kas darėsi tarp Buenos Airių ar Beriso lietuvių. Tai buvo natūralus dalykas: Lietuvos mokesčių mokėtojų pinigai buvo skiriami diasporos rėmimui, tad ir tam tikra jų panaudojimo stebėseną buvo reikalinga. Čia pat pastebėtinos ir A. Smetonos režimo pastangos mažinti visuomenės nepasitenkinimą valdžia ša-

lyje ir už jos ribų. Kova prieš komunizmą Lietuvoje vedė prie lietuvių bendradarbiavimo su Brazilijos, Argentinos ar Urugvajaus policija.

Jau buvo pasakota apie nenuilstantį Argentinos lietuvių pionierių Justiną Šlapelį, kuris dar 1913 m. įkūrė *Sarmiento demokratinę savišalpinę draugiją*. Senųjų Buenos Airių lietuvių draugijų gyvenimas taip pat labai stipriai buvo motyvuotas savišalpos ir savipagalbos poreikių. Šia prasme pirmosios draugijos ir net *Argentinos lietuvių socialistų sąjunga* stipriai atliepė diasporos gyvenimo principus, kurie buvo išplėtoti Jungtinėse Amerikos Valstijose. Ilgus dešimtmečius argentiniečiai lietuviai tiesiogiai bendradarbiavo su amerikiečiais. Užteko komunistams po I pasaulinio karo suskaldyti JAV *Lietuvių socialistų sąjungą* ir jos partneriai Argentinoje nustojo egzistuoti. Tik 1929 m., plūstelėjęs Argentinon naujiems lietuvių išėviamis, buvo įkurta nauja socialistų organizacija. Liepos 6d. manifeste buvo skelbiama:

Argentinos lietuvių visuomeninis gyvenimas eina tokia vaga, kad būtina reikalingos to gyvenimo reformos, kurios aiškiai nustatytų lietuvių darbininkų politinę kryptį. Tuo tikslu įsikūrė Argentinos lietuvių Socialistų sąjunga. Ji derins savo veiksmus su šiaurės Amerikos lietuvių Socialistų Sąjunga ir vietine argentiniečių Partido Socialista, kuri leidžia savo laikraštį „La Vanguardia“.

Manifestas baigėsi šūkiu: *Šalinkitės Maskvos ir Romos agentų!*²⁹⁶, kuris rodė bandymus rungtis dėl įtakos lietuvių išėvijoje tiek su labai aktyviai veikiančiais komunistais, tiek su lietuvių katalikiškoms organizacijomis. Tačiau nebuvo deklaracijų ar raginimų laikytis toliau nuo *Kauno valdžios agentų*, kas rodė sąmoningą kairiojo lietuvių patriotizmo lygį. *Sąjunga* pasiekė nemažą populiarumą, o jos leidžiamą *Argentinos naujienų* prenumerata kartais perkopdavo 3 000 skaitytojų. Šalia tradiciškai stiprios lietuvių katalikiškų pažiūrų visuomenės mirgėjo ir daugiau lietuviškų draugijų, jų atšakų meno ir sporto baruose. 1935 m.

294. Ryselis, L. *Iš Argentinos lietuvių kultūriškos veiklos*. In: *Pasaulio lietuviai*, p. 131.

295. Janilionis, J. *Argentinos lietuvių namai*. In: *Pasaulio lietuviai*, p. 128.

296. Michelonas, Stasius. *Lietuvių išėvija Amerikoje*, p. 463.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
 EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
 ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
 LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
 KUNIGAIKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
 RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
 ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
 EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
 BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
 WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
 BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

VDU švenčia atkūrimo 25-metį

Atkelta iš 1 psl.

Universitete skatinama pažinti kitas kultūras, ugdomas pilietiškumas, skiriamas dėmesys tam, kas vis labiau vertinama nuolat kintančiame pasaulyje – idėjų brandai, asmenybės raiškiai, bendravimui, partnerystei.

Jubiliejų švenčiančiam universitetui – sidabro moneta

Lietuvos bankas į apyvartą išleido 50 litų kolekcinę (proginę) sidabro monetą, skirtą Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo 25-mečiui. Naujoji moneta pristatyta Vytauto Didžiojo universitete Kaune.

„Nors mūsų universitetas jaunas, tačiau turi brandžias tradicijas ir jas tęsia. Gimęs pirmosios Lietuvos Res-

publikos Nepriklausomybės pavasarį, jis tarnavo Lietuvos švietimui, mokslui ir kultūrai, o atsikūrusio universiteto išskirtinumas – gebėjimas kitaip organizuoti studijas, mokslo tyrimus, universiteto gyvenimą“, – monetas pristatymo renginyje sakė Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Zigmas Lydeka.

„Žodžiai ARTES LIBERALES („laisvieji menai“), iškalti universiteto atkūrimui skirtoje monetoje, būtent ir atspindi rektoriaus paminėtą universiteto gebėjimą studijas organizuoti kitaip – pagal klasikinio universiteto principus, siekiant ugdyti jaunų žmonių kritinį mąstymą ir formuoti laisvą požiūrį“, – teigė prof. Raimondas Kuodis, Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotojas.

JAV pajėgos į Lietuvą

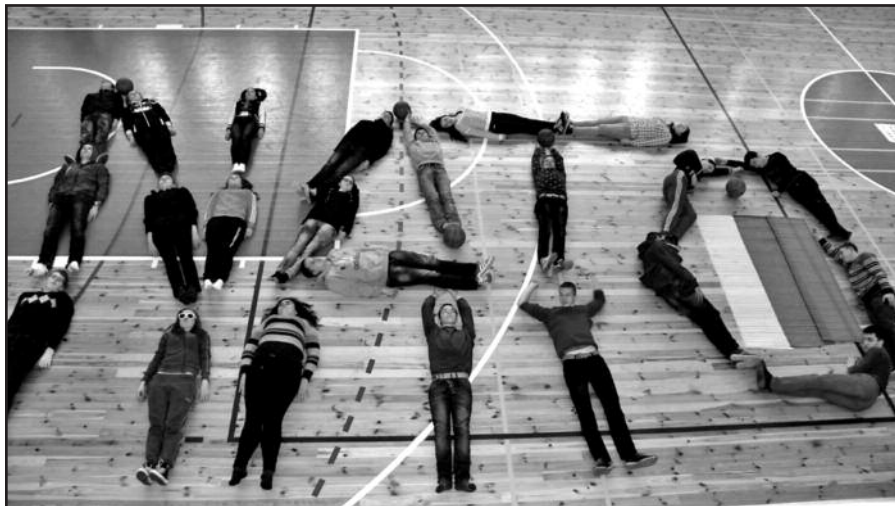
Atkelta iš 1 psl.

Susitikimų metu bus aptarti aktualūs JAV buvimo regione stiprinimo, padėties Ukrainoje, energetinio saugumo ir kiti svarbūs transatlantinės darbotvarkės ir dvišalių Lietuvos ir JAV santykių klausimai.

L. Linkevičius Atlanto tarybos (Atlantic Council) konferencijoje, skir-

toje paminėti NATO plėtros dešimties metines, dalyvaus diskusijoje apie Europos saugumą ir ateitį, susitiks su JAV analitinių užsienio politikos tyrimų centrų atstovais, žurnalistais. Arizonoje ministras dalyvaus McCain tarptautinės lyderystės instituto rengiamame Sedonos forume ir Nevadoje vyksiančiame Europos dienos minėjime.

Baigėsi konkursas „NATO užrašas gyvai“

Alytaus A. Ramanausko Vanago gimnazijos mokiniai

Kauno raj. Kulautuvos vid. mokyklos vaikai

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasveikino konkurso „NATO užrašas gyvai“ nugalėtojus ir įteikė Lietuvos trispalves bei NATO žemėlapius.

Prezidentūros Baltojoje salėje vykusio renginio metu buvo apdovanoti Šilalės r. Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijos ir Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazijos moksleiviai, taip pat Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Marijampolės jaunųjų šaulių 8-osios kuopos jaunieji šauliai.

Lietuvos narystės NATO 10 metų jubiliejui skirtame fotografijų konkurse dalyvaavo daugiau nei 50 šalies mokyklų, aktyviai ir kūrybingai paminėjusių šaliai svarbią su-

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo savaitgaliais arba rytais valymo darbo. Vairuoja, skaniai gamina valgyti, turi dokumentus.

Tel. 708-860-4643.

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Turi dokumentus, vairuoja, didelė darbo patirtis, geros rekomendacijos.

Tel. 262-305-8533.

■ Ieškome virėjos šeimų stovyklai birželio 7–14 d. Susidomėjusius prašome skambinti

Tel. 708-205-8742.

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus.

Tel. 773-709-5990.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.

Tel. 773-615-5235.

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimose. Geros rekomendacijos.

Tel. 630-863-1168.

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąžininga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuoja, turi automobilį, JAV pilietė. Siūlyti įvairius variantus.

Tel. 773-330-0092.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.

Tel. 773-707-7902.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo. Tvarkinga, legalūs dokumentai, vairuoja, skaniai gamina maistą.

Tel. 630-674-1545.

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo dienomis arba naktimis. Patirtis, gali pakeisti bet kurią dieną arba savaitgaliais.

Tel. 872-214-9356.

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo dienomis arba naktimis. Didelė darbo patirtis, vairuoja.

Tel. 708-955-3690.

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“!

„Draugą“ atminkime savo testamente.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Jogurtas – rauginto pieno produktas

Jogurtas – tai pienarūgščio rūgimo produktas, kuriam gaminti naudojami įvairiausi uogų, vaisių, vitaminų priedai, natūralūs virškinamojo trakto mikroorganizmai. Šis naudingas skanėstas gerina virškinimo sistemos veiklą, yra puikus kalcio šaltinis, turi daugybę kitų naudingų ypatybių. Po šventinių vaišių būtų labai gerai save atgaivinti kaip tik jogurtu.

Dažniausiai įsivaizduojame, kad jogurtas, palyginant su kefyru ir kitais rauginto pieno gaminiais, yra gana nesenas produktas, tačiau mokslininkai aptiko duomenų, jog jogurtas buvo vartojamas jau gilioje senovėje.

Apie jogurto sukūrimą sklido nemažai įvairiausių legendų, tad jo atsiradimą gaubia migla. Viena legenda byloja, jog jogurtą sukūrė turkai (seldžiuikai). Tiesa, apie tai žinoma tik tiek, kad jis buvo skirtas angelams sargams pamaloninti, o pati jogurto gamybos technologija neatskleidžiama. Kita legenda – „arčiau žemės“... Pasak jos, jogurtą atrado klajokliai, gabendavę pieną iš ožkų odos pagamintose talpyklose. Kadangi šie odiniai maišai būdavo kabinami ant nešulinių gyvulių nugarų, gabenamas pienas nuolatot plakdavosi, nuo karščio rūgdavo, o iš oro į jį patekdavo įvairių bakterijų. Visa tai kelionės pabaigoje paversdavo pieną ypatingu produktu, kuris ir tapo jogurto protėviu.

Dar viena jogurto kilmės teorija mus nukelia į Indiją. Kai kurie mokslininkai laikosi prielaidos, kad pirmieji jogurtą pradėjo gaminti, vartoti ir pavertę pagrindiniu maistu jogai. Šis teiginys grindžiamas tuo, kad žodis „jogurtas“ ir yra kilęs iš žodžio „joga“. Indijoje jogurtas buvo gaunamas perpilant pieną iš vieno indo į kitą per šiurkščią namie austą drobę.

Nuo antikos laikų jogurtą žino ir daug jo vartoja Viduržemio jūros, Kaukazo bei Balkanų šalių gyventojai.

Stebuklingas receptas

Kad ir iš kur atkeliavęs šio produkto protėvis, šiuolaikinio jogurto tėvyne laikoma Bulgarija. Čia nuo seno klestėjo avininkystė, ir avių augintojai pastebėjo, kad surūgusį avių pieną galima išlaikyti kur kas ilgiau nei šviežią. Pienėnys pradėjo maišyti šviežią pieną su raugu ir gaudavo rauginto pieno gėrimą.

Labai panašų produktą vartoja Kaukazo gyventojai abchazai: jų rūgpienis „maconi“ ir yra pats jogurtas. Jogurto nuopelnu laikomi čia gyvenančių žmonių ilgaamžiškumas ir gera sveikata. Būtent tai ir paskatino mokslininkus labiau susidomėti jogurto nauda bei stebuklingomis savybėmis.

Prie to prisidėjo ne vienas su jogurtu susijęs įvykis. Pavyzdžiui, Prancūzijoje stebuklingo vaisto šlovę jogurtas įgijo tuomet, kai nuo sunkios ligos išgydė karalių... Pasakojama, kad 1501 m. sunkiai susirgus karaliui Pranciškui I, buvo išbandyti visi žinomi vaistai, tačiau jie nepadėjo – valdovui buvo pranašaujama greita mirtis. Apie tai sužinojęs turkų sultonas atsiuntė savo gydytoją su ožkų banda ir jogurto gamybos receptu. Jau po kelių dienų jogurto „terapijos“ karalius ėmė sveikti.

Iš vaistinių į pramoninę gamybą

Jau gerokai vėliau, XX amžiaus pradžioje, Rusijos mokslininkas Ilja Mečnikovas įrodė, kad rauginto pieno bakterijos palankiai veikia virškinimo trakto mikroflorą bei motorinį aktyvumą, todėl jogurto galima vartoti ir profilaktiškai, ir gydant įvairias ligas. Pagal bulgarų receptą iš rūgusio avių pieno pradėta gaminti pasukas ir pardavinėti vaistinėse.

Tikra evoliucija jogurto pasaulyje įvyko po to, kai šiandien visiems mums puikiai žinomos ben-

drovės „Dannon“ ikūrėjas ispanas Issac Carasso įsigijo pieno bakterijų gamybos licenciją iš to instituto, kuriame ir dirbo rusų mokslininkas, tyrinėjęs šias bakterijas. Prasidėjo masinė jogurto gamyba.

Kur slypi jogurto nauda?

Jogurtas – tai rauginto pieno produktas, kuris sudaro bakterijoms fermentuojant pieną. Dažniausiai pasitaikantis jogurtas yra gaminamas su bakterija *lactobacilius delbrueckii*, *bulgaricus* ir *streptococcus thermophilus*.

Nuo kitų rauginto pieno produktų (pvz., rūgpienio) jogurtas skiriasi tuo, kad turi labai mažai išrūgų. Natūralus jogurtas pasižymi šiek tiek tasia, klampia konsistencija. Fizinės jogurto savybės sąlygoja tai, kad laktozė fermentacijos metu virsta pieno rūgštimi (laktatu).

„Mums pasisekė, kad mes valgome daug jogurto“, – sako žymus prancūzų gydytojas Richard Beliveau. Jis jau seniai žinomas kaip mokslininkas, tiriantis maisto produktus, kurie galėtų būti prevencine priemone prieš onkologines ligas. Pasak jo, jogurtas mums tikras pagalbininkas mažinant šlapimo pūslės vėžio riziką.

Pasak R. Beliveau, jogurto gamyboje įvyksta tam tikri procesai, kurie praturtina jogurtą, kaip produktą sveikatai naudingomis savybėmis:

Gaminant jogurtą, rūgdamas pienas sukuria tokią terpę, kuri nepalanki jokiems nepageidaujamiems mikrobams ir pelėsiams, todėl produktas gali nesugesti keletą dienų.

Natūralūs piene esantys cukrūs transformuojasi ir sumažina laktozės piene kiekį, kas labai svarbu žmonėms, kurie yra jautrūs laktozei.

druska), mineralinės medžiagos, želatina, krakmolas, natūralios ir natūralios indentiškos kvapiosios medžiagos.

Gydytojų padėjėjas

Vartoti jogurto patariama viduriuojant, sumažėjus skrandžio sulčių rūgštingumui, varginant vidurių pūtimui, dideliu cholesterolio kiekiui kraujyje. Šis produktas stiprina imunitetą, padeda organizmui įsisavinti geležį. Ypač vertingas bifido-bakterijomis ar vadinamosiomis acidofilinėmis lazdelėmis papildytas jogurtas.

Šis pieno produktas – puikus kalcio šaltinis, jis gerina virškinimo sistemos veiklą, išsiskiria ir kitomis naudingomis ypatybėmis (priverčia aktyviau veikti B grupės vitaminus, stiprina imuninę sistemą). Be to, jogurtas padeda organizmui kovoti su kenksmingomis bakterijomis, ramina žarnyną, neutralizuoja įvairias ligas bei apsinuodijimą maistu sukeliančius patogeninius mikroorganizmus.

Tačiau rinktis jogurtą reikia atidžiai, svarbiausia, kai jų prigaminata pardavimui įvairiausių. Svarbiausias kriterijus – produkto kokybė. Juk, kaip ir daugelis kitų maisto produktų, jogurtas gali būti natūralus ir... tik natūralaus kopija. Koks yra geras natūralus jogurtas? Tokiame jogurte nėra konservantų, kvapiųjų medžiagų, dažiklių, krakmolo ir kitų sintetinių priedų, kurie sumažintų natūralios mikrofloros koncentraciją. Jei jogurto galiojimo laikas siekia keletą mėnesių, jame tikrai nėra naudingųjų bakterijų, o vitaminų yra gerokai mažiau nei natūraliame. „Gyvo“ jogurto galiojimo laikas ne ilgesnis kaip viena savaitė. Tiek laiko visos naudingosios medžiagos išlieka aktyvios.

Deja, masinė jogurto gamyba neretai paverčia jį paprasčiausiu desertu. Prabanguose spalvotuose jogurto indeliuose kartais nėra ne tik gyvųjų bakterijų, bet ir pieno rūgšties... Tad gal vertėtų jogurto pasigaminti pačiam?

Kaip pasigaminti jogurtą namie?

Jogurtu mokslininkai susidomėjo ir pradėjo juos tyrinėti. Jis gali būti gaminamas iš įvairiausių gyvulių pieno, tačiau dabar komercinėje gamyboje vyrauja karvės pieno jogurtas. Dažniausiai gaminamas iš pasterizuoto pieno, grietinėlės, cukraus, stabilizatorių ir kitų receptūroje numatytų žaliavų.

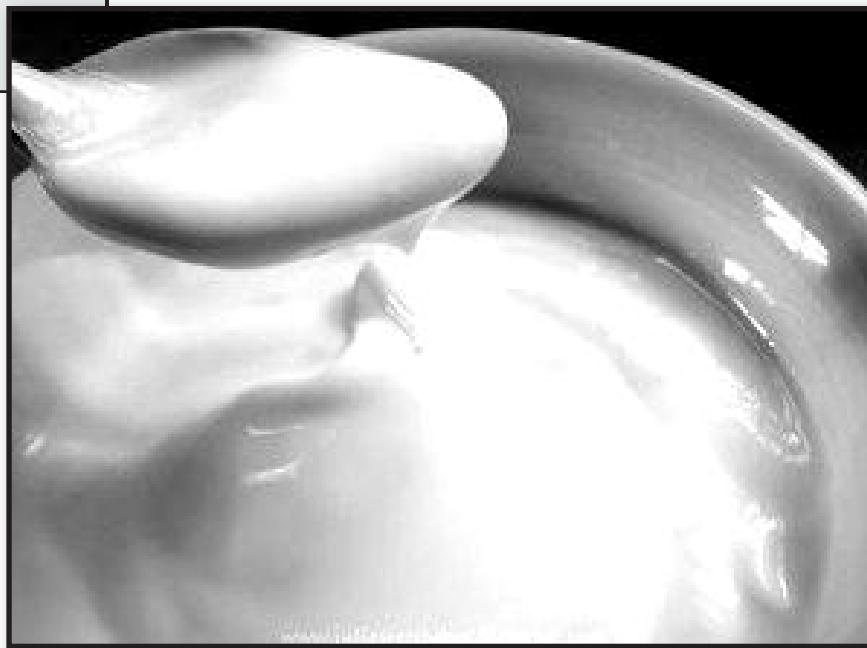
Tikriausiai kyla natūralus noras pasigaminti jogurtą patiems? O tai pasirodo visai nesudėtinga. Puode užvirkite pieną ir nukelkite nuo ugnies. Po to pieną atausinkite, palikę jį patį atvėsti arba įstatę puodą į šaltą vandenį.

Ideali temperatūra jogurto bakterijoms vidutinio karštumo, patikrinti temperatūrą galite labai paprastai: pienas turi būti tokio karštumo, kad galėtumėte jame nenusideginę išlaikyti pirštą dešimt sekundžių.

Išmaišykite jogurtą puodelyje šilto pieno ir supilkite viską atgal į puodą. Šaltomis dienomis, kad pienas normaliai rūgtų, jogurto prireiks daugiau.

Kad jogurto bakterijos imtų daugintis, pienas turi nejudinamas keletą valandų pastovėti šiltoje vietoje. Kad pieno temperatūra nekistų, uždengtą puodą apvyniokite storu audeklu. Nepalikite puodo ten, kur jis gali būti sujudintas; geriausia pasigaminti jogurtą iš vakaro, kada mažiausia tikimybė jį sujudinti. Paprastai jogurtas sutirštėja per 4-8 valandas. Sutirštėjusį jogurtą atšaldykite, kad bakterijos liautųsi dauginęsi. Antraip jos ir toliau naikina saldžiasias pieno frakcijas, ir jogurtas per dvi dienas visai surūgės. Pagamintas jogurtas tinka vartoti mažiau kaip savaitę. Nepamirškite jo šiek tiek palikti raugui.

Pagal „Maitinkis sveikai“

A † A
LEONAS V. RUDŽIŪNAS

Mirė 2014 m. balandžio 6 d.

Gimė 1930 m. balandžio 11 d.

Gyveno Staughton, MA, anksčiau So. Boston, MA.

Nuliūdę liko: brolis Algis su žmona Genute ir jų vaikai: Romas, Dalia, Darius ir Algis su šeimomis; sesuo Danutė Valodkienė su vyru Rapolu ir jų sūnus Tomas.

A. a. Leonas buvo pašarvotas penktadienį, balandžio 11 d. So. Bostone Casper's laidojimo namuose.

Šeštadienį, po šv. Mišių So. Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, velionis buvo nulydėtas ir palaidotas Šv. Kalvarijos kapinėse, šalia žmonos a. a. Albinos ir tėvų Katrinos ir Petro Rudžiūnų.

Leonas priklausė Šv. Petro parapijai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, lietuvių Skautų organizacijai, Lietuvos Vyčių organizacijai, Bostono Lietuvių Piliečių klubui.

Liūdintys brolis ir sesuo su šeimomis

A † A
ADOLFAS RUIBYS

Mirė namuose 2014 m. balandžio 23 d. po trumpos sunkios ligos, apsuptas šeimos.

Gimė 1918 m. vasario 7 d. Plungėje, Žemaitijoje, Lietuvoje.

Baigė Dotnuvos žemės ūkio akademiją agronomo laipsniu. Karo metu, pasitraukęs į Vokietiją, studijavo chemiją, sukūrė šeimą su Alicija Lenkauskaite.

Po karo atyko į Ameriką ir apsistojęs Čikagos apylinkėse, eilę metų dirbo chemiku DeSoto laboratorijoje. Daugelį metų pirmininkavo Čikagos Lietuvių agronomų sąjungai, aktyviai dirbo skautų tėvų komitete, buvo Lietuvių Fondo, Pasaulio lietuvių centro bei Pal. Jurgio Matulaičio misijos narys.

Nuliūdę liko: žmona dr. Alicija, duktė dr. Vitalija Vasaitienė su vyru muz. Alvydu, vaikai Valdas Vasaitis su žmona Andrea, dukraitė Siga Vasaitytė, pusbrolio a. a. Kazimiero Domo dukros Rūta Grigienė ir Rasa Šilkaitienė. Taip pat liūdi dr. Alicijos brolio a. a. dr. Edmundo Lenkausko šeima – Milda Lenkauskienė, Viktorija Lenkauskaitė, Nijolė Slotkienė su šeima, dr. Siga Matulaitienė su šeima bei kiti giminės Lietuvoje.

A. a. Adolfas bus pašarvotas Lemonte, Petkus laidojimo namuose, penktadienį, balandžio 25 d. nuo 4 val. p. p. iki 8 val. v. Atsisveikinimas su velioniu įvyks 6:30 val. v.

Šeštadienį, balandžio 26 d. 9:30 val. r. bus išlydėtas iš laidojimo namų į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionio sielą. Po šv. Mišių a. a. Adolfas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

TRISDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
EMILIJA LANDSBERGIENĖ

Mirė 1984 m. balandžio 24 d. Šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos mažojoje Prisikėlimo bažnyčioje Kaune ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio slaugos namų koplyčioje Putnam, CT.

Prisimename su malda, ilgesiu ir gilia meile.

Liūdinti šeima ir artimieji

www.draugas.org/mirties.html

Naują knygą apie
JAV lietuvius
galite nusipirkti „Drauge“

Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatytą šiais metais leidyklos „Aukso žuvis“ išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderS-toep ir Dalia Stakytė Anysienė) galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel.: 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvirai pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
VIKTORIJA
LAIMUTĖ
DRAUGELYTĖ
MILERIENĖ

Mirė 2009 m. balandžio 22 d.

A. a. Broniaus ir a.a. Marijos Draugelių duktė ir a. a. Lydia DeBellis motina.

Duktė, Žmona, Motina, Močiutė – ji turėjo daug širdingumo ir nepaprastą protą, ji buvo nuostabi pokalbininkė ir pasakotoja, visuomet madinga ir elegantiška. Jos meilė šeimai ir vaikams buvo nenuilstama ir beribė.

*Mūsų meilė dar nesusilpnėjo su laiku,
Mūsų liūdesys ir vienatvė dar išauga kiekvieną dieną.
Tavo balsas mūsų ausyse dar skamba
Tavo meilė mūsų širdyse dar gyvena.*

Liūdintys vaikai: Paul Mileris, Peter Mileris, Daina Mileris, Jonas Mileris; anūakai Jessica Collins, Jon Mileris, Ryan Mileris

A † A
Prof. VYTAUTUI ČERNIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai MARIJAI, dukrai ir sūnui bei visiems giminėms ir artimiesiems.

Kartu liūdime netekę brangaus kolegos.

*Buvę Pabaltijo universiteto auklėtiniai
1946–1949 metais Hamburg-Pinneberg, Vokietijoje*

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
„Draugą“ atminkime savo testamente.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos** Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) balandžio 27 d., Atvelykio sekmadienį, 10 val. r. paminėsime Dieviškojo Gailestingumo šventę, užbaigiančią Viešpaties Priskelimo aštuntadienį. Taip pat melsime popiežiaus Jono Pauliaus II užtarimo sau ir artimiesiems, nes šį sekmadienį jis bus paskelbtas šventuoju. Šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po pamaldų parapijos salėje bus kavutė.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629) šeštadienį, gegužės 3 d. 7:30 val. vak. vyks kompozitoriaus Michael Shimkus koncertas, kuriame jis pristatys savo naujausius kūrinius. Kompozitorius Michael Shimkus yra įvaldęs keletą muzikos instrumentų, bet labiausiai mėgiamas – fortepijonas. Jo muzika yra aistringa, emociinga, džiaugsminga ir subtiliai graži. Shimkus mėgsta įvairius muzikos žanrus: roką, liaudies muziką, džiazą, rytietišką, net čigonų, taip pat klasikinį. Šiuo metu kompozitoriaus įkvėpimo šaltinis yra Samuel de Champ-

lain. Daugiau informacijos tel. 773-847-1515.

■ **Šį šeštadienį, balandžio 26 d., 6 val. v.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) vyks labdaros-paramos koncertas „Po angelo sparnu“ su R. Budginu. Balandžio 27 d. – Dieviškojo Gailestingumo sekmadienis. 11 val. r. – šv. Mišios, po jų parapijos salėje – cepelinų pietūs. Šventoji valanda bažnyčioje – nuo 2 val. p. p. iki 3 val. p. p.

■ **Gegužės 4 d., sekmadienį, Lietuvos Vyčių** Vidurio Amerikos apygarda kviečia į Šiluvos Mergelės Marijos paminklo pašventinimo iškilmes Šv. Kazimiero kapinėse, 4401 West 111th St., Chicago, IL 60655. Paminklas pastatytas Vyčių organizacijos šimtmečio (2013 m.) proga. Apieigų pradžia – 12:45 val. p. p. kapinių koplyčioje. Vėliau – pietūs „The Double Tree Hotel“, 5000 West 127th Street, Alsip, IL 60803. Iki balandžio 28 d. kreipitis į Georgianna Macke tel. 630-416-0658 arba el. paštu: jurgina318@yahoo.com

LŠSI mini 60-metį

2014 m. ypatingi Lietuvos šauliams išėivijoje – garbingai pažymėsime Sąjungos įkūrimo metines. Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje įkūrimo 60-mečio minėjimas įvyks **gegužės 10 d.** Renginys prasidės **4 val. p. p. šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje** (6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL60629). Po Mišių parapijos salėje - kokteiliai ir užkandžiai, **6 val. v. – iškilmingas minėjimas, meninė programa, vakarienė ir pokylis.**

Jus linksmins **Artūras Blažukas**. Bilieto kaina – **35 dol.** Daugiau informacijos suteiks **Linas Marganavičius tel. 773-875-4532.**

Gerbiami tautiečiai,

Kreipiuosi į Jus dėl Kryžių kalno koplyčios, esančios Jurgaičių k., Meškučių sen., Šiaulių r. sav. sutvarkymo finansinės paramos. Koplyčia nuo 2001 m. gruodžio 22 d. įrašyta į Kultūros vertybių registrą (kodas registre 36136), 2013 m. paruoštas tvarkybos (statybos) darbų techninis projektas, kurio sąmata – 232,000 Lt.

Šioje apleistoje koplyčioje 1993 m. rugsėjo 7 d. šv. Mišias aukojo popiežius Jonas Paulius II, kuris balandžio 27-ąją bus paskelbtas Šventuoju.

Šiaulių raj. savivaldybės taryba iš savo deficitinio biudžeto numatė Koplyčios tvarkymo darbams skirti 35,000 Lt; likusias lėšas, apie 200,000 Lt (80,000 dol.) tikimasi surinkti iš rėmėjų. Prašome pagal galimybes prisidėti prie Kryžių kalno koplyčios sutvarkymo finansavimo. Paramos pinigų perveskite į Šiaulių raj. savivaldybės administracijos sąskaitą (paskirtis – Kryžių kalno koplyčios tvarkybos darbams)

Nr LT654010044200729324, AB DNB banke, banko kodas 40100. Paramos gavėjas – Šiaulių raj. savivaldybės administracija, Vilniaus g. 263, Šiauliai, įstaigos kodas 188726051, tel. 841-596-976.

Algimantas Jukna

Šiaulių raj. savivaldybės tarybos narys

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

THE LAW OFFICE OF ANDRIUS SPOKAS

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Apsilankykite

„Draugo“

tinklapyje

www.draugas.org

Lietuvių Fondo metinis suvažiavimas

Visus Lietuvių Fondo narius bei neabejingus šios organizacijos veiklai **gegužės 3 d.** kviečiame dalyvauti metiniame LF suvažiavime, kuris vyks **Pasaulio lietuvių centre (14911 S. 127th St., Lemont, IL 60439).**

Suvažiavimo pradžia – **10 val. r.**

Registracija prasidės nuo **8:30 val. r.**

Suvažiavimo metu bus pristatyta LF veiklos ataskaita už 2013 m., vyks rinkimai į Lietuvių Fondo tarybą ir Kontrolės komisiją.

2013 metų Lietuvių Fondo metinio suvažiavimo akimirka Arūno Klibo nuotr.

JAV LKMA SUVAŽIAVIMAS

Visi, kurie domisi išėivijos lietuvių moksliniu darbu maloniai kviečiami atvykti į JAV Lietuvių katalikų mokslo akademijos (JAV LKMA) suvažiavimą, kuris įvyks 2014 m. gegužės mėn. 17 d. Putname, CT.

Dalis 2012 JAV LKMA suvažiavimo dalyvių klausosi mokslinio pranešimo Nomedos Girniūtės nuotr.

Mokslinė suvažiavimo programa vyks Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo vargdienui seserų vienuolyne nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p. Norintys kartu papietauti kviečiami atvykti 12 val. p. p. Šiais metais suvažiavimo programoje pranešimus skaitys:

– **dr. Mirga Girniuvienė**, JAV LKMA pirmininkė. Dr. Girniuvienė praneš apie organizacijos būklę, rūpesčius bei nuveiktus darbus.

– **dr. Petras Kazlas**. Dr. Kazlas įsigijo elektronikos inžinerijos bakalaurą bei magistrą Tufts universitete, o daktaratą apgynė Colorado universitete. Šiuo metu dirba įmonėje „QD Vision“, kuri gamina techninę įrangą vaizduokliams (monitoriams) ir apšvietimui naudojant patentuotą „Quantum Light“ platformą. Jis vadovauja grupei, kuri projektuoja kvanto taškų elektroninius aparatus, naudojamus vaizduokliuose. Dr. Kazlas kalbės apie šviesos diodus, kuriuose yra kvantinių taškų.

– **dr. Aleksas Gedmintas**. Dr. Gedmintas yra SUNY (State University of New York) Delhi ir SUNY Oneonta profesorius. SUNY studentams yra pravedęs antropologinius tyrinėjimus Lietuvoje. Dr. Gedmintas skaitys pranešimą apie buvusią lietuvių koloniją (Binghamtone, NE) ir kaip ji išnyko.

– **dr. Aldona Lingertaitienė**. Dr. Lingertaitienė vadovauja Bostono Šv. Jono seminarijos Sielovados magistro programai. Ji daktaratą įsigijo Boston College, 2007 m. Dr. Lingertaitienė kalbės apie užsienio lietuvių vaidmenį pasipriešinime prieš komunistinę valdžią Lietuvoje.

Prašome aplankyti JAV LKMA internetinę svetainę adresu: www.lkma.org.

dr. Mirga Girniuvienė
JAV LKMA pirmininkė